

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ผลพันธุ์ รัตนภิรมย์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ. 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสงขลา เขต 1

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ. 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

INDEPENDENT STUDY

DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING
THE USE OF INFORMATION TECHNOLOGY IN SCHOOL
ADMINISTRATION UNDER SONGKHLA PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENT FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION PRPGRAM IN EDUCATION ADMINISTRATION
SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

2024

COPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1
	DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE USE OF INFORMATION TECHNOLOGY IN SCHOOL ADMINISTRATION UNDER SONGKHLA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1
ผู้วิจัย	นายผลพันธุ์ รัตนภิรมย์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้พิจารณาเห็นชอบโดย

.....	อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย)	
.....	กรรมการหลักสูตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพงศ์ ภูวชูรวรรณท์)	
.....	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(อาจารย์ ดร.ตรัยภูมิินทร์ ตริตธีศวร)	

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รับรองการค้นคว้าอิสระแล้ว

.....	รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระชัย แสงฉาย)	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....	

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1		
ผู้วิจัย	นายผลพันธุ์ รัตนภิรมย์	ปีการศึกษา	2567
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย		

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา และ 3) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา จำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ได้แก่ ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล (X_3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_1) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ (X_5) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ (X_2) และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา (X_4) สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .188 + .211(X_1) + .100(X_2) + .442(X_3) + .094(X_4) + .136(X_5)$$

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .225(X_1) + .106(X_2) + .456(X_3) + .096(X_4) + .148(X_5)$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล, การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร, ผู้บริหารสถานศึกษา

Independent Study Title	Digital Leadership of School Administrators Affecting the Use of Information Technology in School Administration under Songkhla Primary Educational Service Area Office 1
researcher	Mr. Phonpan Rattanapirom Academic year: 2024
Degree	Master of Education Program in Educational Administration
Advisor	Assistant Professor Dr. Rujirapun Kongchuay

Abstract

This research aimed to 1) examine the digital leadership of school administrators under Songkhla Primary Educational Service Area Office 1, 2) investigate the use of information technology in school administration, and 3) explore the impact of digital leadership on information technology utilization in school administration. The sample consisted of 291 teachers from schools under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 1. The research instrument was a 5-point Likert scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.96.

The findings revealed that: 1) The overall level of digital leadership among school administrators under the Office of Songkhla Primary Educational Service Area 1 was high. 2) The overall use of information technology in school administration under the Office of Songkhla Primary Educational Service Area 1 was at the highest level. 3) The aspects of digital leadership significantly influencing information technology usage in school administration included digital citizenship (X_3), digital vision (X_1), digital organizational management skills (X_5), creative use of digital technology (X_2), and problem-solving using digital technology (X_4). The predictive equation based on raw scores can be expressed as follows:

The equation in raw score form:

$$\hat{Y} = .188 + .211(X_1) + .100(X_2) + .442(X_3) + .094(X_4) + .136(X_5)$$

Equation in standard score form

$$\hat{Z} = .225(X_1) + .106(X_2) + .456(X_3) + .096(X_4) + .148(X_5)$$

Keywords: Digital Leadership, Use of Information Technology in Administration, School Administrator

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่กรุณาแนะนำให้คำปรึกษา ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ และตรวจสอบแก้ไขข้อผิดพลาดข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ตรัยภูมิพันธ์ ตรีตรีศวร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขข้อผิดพลาดข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพิงค์ ภูวัชรวรานนท์ กรรมการหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทั้งหลายทั้งปวง และให้กำลังใจในการศึกษาวิจัยครั้งนี้อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จงบกล บัวแก้ว อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา นายไพฑูรย์ ทองมณี ผู้อำนวยการโรงเรียนวิเชียรชม และนายกิตติพงษ์ พันธุ์มณี ผู้อำนวยการโรงเรียนสมเด็จพระเจ้าพะโคะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย ทดลองใช้เครื่องมือ และมีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บุคลากรสำนักงานคณบดี คณะครุศาสตร์ งานบัณฑิตศึกษา และกัลยาณมิตรทุกท่าน ซึ่งไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ ที่คอยช่วยเหลือผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญู กตเวทิต์แด่บิดา มารดา คณาจารย์ ที่ให้ความรัก ความห่วงใย ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

ผลพันธุ์ รัตนภิรมย์

พฤศจิกายน 2567

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(2)
กิตติกรรมประกาศ.....	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การบริหารสถานศึกษา	10
หลักการและแนวคิดภาวะผู้นำ	16
หลักการและแนวคิดภาวะผู้นำยุคดิจิทัล	18
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ	27
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารสถานศึกษา	34
บริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
แบบแผนการวิจัย	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54

สารบัญ

	หน้า
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	56
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
สรุปผลการวิจัย	77
อภิปรายผล	80
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	102
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	103
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	105
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	112
ภาคผนวก ง การหาคุณภาพเครื่องมือ	119
ประวัติผู้วิจัย	126

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 การสังเคราะห์ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	23
2 จำนวนสถานศึกษา จำนวนครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1	53
3 แบบแผนการวิจัย	54
4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	61
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวม ...	61
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการมี วิสัยทัศน์ดิจิทัล จำแนกเป็นรายข้อ	62
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ จำแนกเป็นรายข้อ	63
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการเป็น พลเมืองดิจิทัล จำแนกเป็นรายข้อ	64
9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา จำแนกเป็นรายข้อ	65
10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ จำแนกเป็นรายข้อ	66
11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้สารสนเทศในการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวม	67
12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้สารสนเทศในการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกเป็นรายข้อ	68
13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้สารสนเทศในการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกเป็นรายข้อ	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้สารสนเทศในการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกเป็นรายชื่อ	70
15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้สารสนเทศในการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกเป็นรายชื่อ	71
16 ผลการทดสอบการแจกแจงปกติของข้อมูล (Normality)	72
17 ผลการทดสอบค่าความคลาดเคลื่อนของตัวแปรสำหรับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบ Enter	74
18 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพหุคูณ (Multicollinearity)	74
19 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Enter (Enter Multiple Regression Analysis) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 1	75
20 ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1	120
21 ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 1	122
22 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1	125

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	6
2 ผลการทดสอบการกระจายของตัวแปรตามทุกค่าของตัวแปรอิสระมีความแปรปรวนเท่ากัน (Homoscedasticity)	73

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และพัฒนาขึ้นแบบก้าวกระโดดความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา สังคม และความเป็นอยู่มีการสื่อสารที่รวดเร็ว ไร้พรมแดน ไม่มีขีดจำกัด ไม่มีขอบเขต การติดต่อสื่อสารทำได้ ง่าย ง่ายตาย และรวดเร็ว ข้อมูลข่าวสารถูกแลกเปลี่ยน (เสาวลักษณ์ พันธบุตร, 2560: 162) ทุกสิ่งทุกอย่างดำเนินและเกิดขึ้นภายในเวลาไม่นาน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อกระบวนทัศน์การดำเนินชีวิตของมนุษย์อย่างมาก โดยเฉพาะในกลุ่มขององค์กรต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของโลกใน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลก (Global Trend) การเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ระดับที่ 2 แรงขับเคลื่อนในภูมิภาคมีการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) และระดับสุดท้าย เป็นประเด็นภายในประเทศไทย (Local Issues) ได้แก่ ความเหลื่อมล้ำ กับดักรายได้ปานกลาง วิกฤตด้านความมั่นคง การเมือง เศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557: 63) ขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้ประเทศไทย มีการวางแผนเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทุกด้านภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ (2561-2580) ได้มียุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแสดงให้เห็นการเข้ามามีบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ครอบคลุมกิจกรรมการทำงานต่าง ๆ ของมนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการทำงานในองค์กรการศึกษา ทำให้มีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ภายใต้วิสัยทัศน์ คือ คนไทยทุกคนได้รับการศึกษา และเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557: 63) การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีทักษะที่มีความเฉพาะและเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการศึกษายุคนี้ เนื่องจากเป็นทักษะที่พัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพพร้อมเข้าสู่สังคมการทำงานที่ใช้ความรู้และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการทำงานและความสำเร็จในการพัฒนาประเทศชาติ นอกจากนี้แล้วในระดับหน่วยงานจะต้องมีการเตรียมพร้อมตั้งแต่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีการพัฒนาหน่วยงานหรือสถานศึกษาควรมีความรู้

ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของทักษะในศตวรรษที่ 21 รวมถึงสนับสนุนผู้สอนในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกันด้วย (ทิตินา แชมมณี, 2557: 137-138) ขณะเดียวกันการศึกษาต้องเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ในประเทศ เพื่อเตรียมกำลังคนให้พร้อมในการเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมสู่เวทีเศรษฐกิจระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ กล่าวคือเมื่อโลกเปลี่ยนคนต้องเปลี่ยนการศึกษาของประเทศไทยก็ต้องเปลี่ยนเช่นกัน โดยการศึกษาควรเป็นการศึกษา 4.0 นั่นเอง (สุกัญญา แซ่ซ้อย, 2561: 120-121)

จะเห็นได้ว่าในการสร้างการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในสถานศึกษาจะต้องได้รับความร่วมมือและพัฒนาอย่างเป็นระบบ ซึ่งในระบบสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาบริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำจึงจะสามารถมีผลกระทบต่อผู้ร่วมงาน องค์กรสิ่งแวดล้อมอันที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพหรือความล้มเหลว เป็นคุณสมบัติสำคัญที่ผู้บริหารพึงมี ผู้ที่มีภาวะผู้นำจะเป็นผู้สร้างบรรยากาศการทำงาน ทำให้กลุ่มคนรวมตัวกันได้ ผู้ได้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการทำงานเป็นทีม ซึ่งส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (กาญจนา ศิลา, 2556: 21) โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำดิจิทัลมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเนื่องจากเป็นกระบวนการหรือพฤติกรรมของผู้บริหารที่มีความตระหนักถึงความรู้ความเข้าใจ (Understand) ประเมิน (Evaluate) การจัดการ (Manage) และใช้ Use สารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ (ดาวรุ่งวรรณ ถวิลการ, 2564: 6-7) และมีความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในโลกโลกาภิวัตน์ว่า การเปลี่ยนแปลงเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหาร และสิ่งที่ต้องการของสังคมในยุคปัจจุบันคือ ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลสูง มีความจำเป็นที่จะต้องกระตุ้นและเอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ และการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และการจะนำการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายสิ่งที่ดีกว่าจะต้องเริ่มเปลี่ยนแปลงที่ตัวเองก่อนและจะต้องกระตุ้นให้ผู้อื่นมีการเปลี่ยนแปลงตาม เพื่อจะนำผู้อื่นไปสู่เป้าหมายของยุคดิจิทัลที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลาย (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556: 43)

การบริหารสถานศึกษาต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ด้านการบริหารงานวิชาการโดยการใช้ระบบบริหารจัดการเรียนการสอน และสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์ ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการวางแผนและตรวจสอบการใช้ จ่าย ด้านการบริหารงานบุคคลโดยการใช้ระบบบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาและฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาและด้านการบริหารงานทั่วไป โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการงานและการวิเคราะห์ เป็นต้น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพในการพัฒนาการศึกษา

ในยุคสมัยปัจจุบัน ซึ่งการบริหารจัดการเป็นไปอย่างทันสมัย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการและการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการศึกษา การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้

สามารถวางแผนและดำเนินการในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการของสถานศึกษาและชุมชนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557: 63) และทิสนา แคมมณี (2557: 137-138) ที่ระบุถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการจัดการทรัพยากรและการดำเนินงาน ตลอดจนช่วยให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการและการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557: 63) ระบุว่า การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันแสดงให้เห็นถึงบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อกิจกรรมการทำงานต่าง ๆ ของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา ซึ่งเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรการศึกษา จนนำไปสู่การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ภายใต้วิสัยทัศน์ที่มุ่งให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

ในขณะที่บริบทของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ก็มีความสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยที่ทางเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ได้มีการกำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมผู้บริหารพัฒนาระบบบริหารจัดการ การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษามีวินัยการบริหารจัดการ การศึกษาภายใต้แนวคิด “ร่วมสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสังกัด” บนค่านิยมร่วมกัน คือ ถูกต้อง รวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม และส่งเสริมการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นสถานศึกษาซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจะต้องให้ความสำคัญ และต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 และสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เน้นการมีส่วนร่วมและบูรณาการเพื่อเสริมสร้างคุณภาพการศึกษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เป็นหนึ่งในวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นมาตรฐานในการบริหารจัดการศึกษา โดยทำให้กระบวนการบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วขึ้น ด้านยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่สุดเมื่อใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ได้แก่ 1) การจัดเก็บและการเข้าถึงข้อมูลโดยใช้ระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ครู และโรงเรียนต่าง ๆ 2) การวางแผนและการตัดสินใจ การใช้ระบบสารสนเทศช่วยในการวางแผนการดำเนินงานและการตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การวางแผนปฏิทินการดำเนินงาน การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการงบประมาณ 3) การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน ระบบสารสนเทศช่วยในการสื่อสารภายในองค์กรและการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรที่ต่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้อีเมล แชท หรือโปรแกรมการประชุมออนไลน์ 4) การติดตามและประเมินผล การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถปรับปรุงและพัฒนากระบวนการต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง

จากความเป็นมาของปัญหาและปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร เพื่อต้องการทราบถึงองค์ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารที่จะสามารถนำมาใช้กับการบริหารสถานศึกษาผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษา ครู บุคลากรรวมถึงผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีคุณภาพ และสอดคล้องกับการพัฒนาของโลกได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1
2. เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 137 สถานศึกษา จำนวนครู 1,136 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำนวน 291 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 680) จากนั้นสุ่มสถานศึกษาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษาโดยการเทียบบัญญัติไตรยางค์ตามสัดส่วนของขนาดสถานศึกษาและสุ่มครูในแต่ละสถานศึกษาด้วยการสุ่มง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้แบ่งออกเป็นตัวพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์ ดังนี้

2.1 ตัวแปรพยากรณ์ (X) คือ ภาวะผู้นำดิจิทัลแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่

2.1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_1)

2.1.2 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ (X_2)

2.1.3 ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล (X_3)

2.1.4 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา (X_4)

2.1.5 ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารองค์การ (X_5)

2.2 ตัวแปรเกณฑ์ (Y) คือ การใช้สารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้าน

ได้แก่

2.2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

2.2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

2.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

2.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

3. ขอบเขตระยะเวลา

ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2567 ถึง พฤศจิกายน 2567

4. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

4.1 ภาวะผู้นำดิจิทัล ซึ่งได้จากการสังเคราะห์ตามแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่าน ดังนี้ ทินกร บัวชู (2562: 285-294); สุขญา โกมลวานิช (2563: 5); อphan อลุมสตอพ (2564: 91-102); จารุณันท์ ผิวผาง (2564: 96-108); จิตกร จันทรสุข (2564: 41-42); ดาวรรณ ฤทธิการ (2564: 82); ทศพล สุวรรณราช (2564: 73-80); เลอศักดิ์ ตามา (2564: 224-240); เอกรัตน์ เชื้อวังคำ (2564: 890) และ International Society for Technology in Education (2009: 2) แบ่งออก เป็น 5 ด้าน ได้แก่

4.1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

4.1.2 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์

4.1.3 ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล

4.1.4 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา

4.1.5 ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารองค์การ

4.2 การใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้แนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2561: 8-12) ตามขอบข่ายภารกิจการบริหารงานของสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่

4.2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

4.2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

4.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

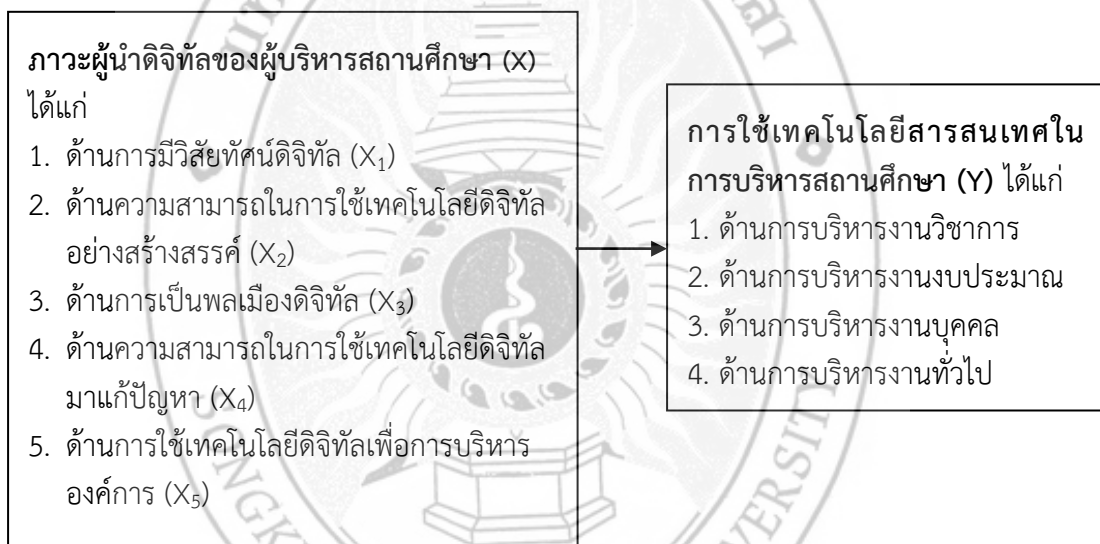
4.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และการบริหารโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ตัวแปรพหุปรายการ

ตัวแปรเกณฑ์

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาวางแผนกำหนดนโยบาย รวมถึงผู้บริหารมีทักษะมีความคิดสร้างสรรค์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา และบริหารองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย กำหนดนโยบาย ที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล มีมุมมองทางด้านการจัดการศึกษาที่ทันสมัย กล้าตัดสินใจ มีการเปลี่ยนแปลงองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

ยุคดิจิทัล สร้างวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริมและมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับความเป็นเลิศ และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในองค์กร

1.2 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีให้เกิดเป็นนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมีอาชีพ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อม สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจบรรทัดฐานของการปฏิบัติตัวให้เหมาะสม มีความรับผิดชอบ มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นแบบอย่างที่ดี คอยส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในประเด็นทางสังคม คำนึงถึงความปลอดภัย ในการรักษาข้อมูลขององค์กร และสามารถรับมือกับภัยคุกคามทางเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างชาญฉลาด

1.4 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาวิเคราะห์ปัญหา ระบุปัญหา จัดการปัญหา จำแนกปัญหา เลือกวิธีการแก้ปัญหาอย่างถูกต้องและเหมาะสม มีความสามารถแก้ปัญหาในองค์กรโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างรวดเร็ว มีการดำเนินการเป็นขั้นตอนตามแผนที่วางไว้ สามารถจัดการปัญหาต่าง ๆ ในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาบริหารองค์การ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รู้จักการใช้เครื่องมือ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาบริหารองค์การ มีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล ความรู้จัดการระบบงานสารสนเทศ เชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร

2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ ด้านการสื่อสาร ร่วมกับกระบวนการสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูล ประมวลผล และแก้ปัญหา มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานที่มีความถูกต้อง รวดเร็ว สะดวกสบาย และเกิดประโยชน์สูงสุด สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมการบริหารทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัดผลและประเมินผล และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำแผนปฏิบัติการบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษา การวางแผนพัสดุ คุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ การพัฒนาระบบสารสนเทศ การจัดหาพัสดุ และจัดทำบัญชีการเงิน

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวางแผนอัตรากำลัง การจัดสรรอัตรากำลัง การทำทะเบียนประวัติ การพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การวางแผนการบริหารงานการศึกษา วิจัยเพื่อพัฒนานโยบาย และแผนการจัดการระบบการบริหาร การพัฒนาองค์กรและงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. สถานศึกษา หมายถึง สถานที่จัดการเรียนการสอนในระดับชั้น ป.1 ถึงระดับชั้น ป.6 รวมถึงระดับปฐมวัยในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษาของรัฐระดับประถมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

5. ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 หน่วยงานรับผิดชอบควบคุมกำกับดูแล สนับสนุนการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในพื้นที่เขตสงขลา เขต 1

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Enter Multiple Regression Analysis) (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2553: 153) ซึ่งมีข้อตกลงเบื้องต้น ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกันได้มาโดยการสุ่ม
2. ประชากรมีการแจกแจงแบบปกติ
3. การกระจายของตัวแปรเกณฑ์ทุกค่าของตัวแปรพยากรณ์มีความแปรปรวนเท่ากัน
4. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์เป็นแบบเส้นตรง
5. กรณีตัวแปรพยากรณ์หลายตัวไม่มีปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลเพื่อปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดตามลำดับดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา
2. หลักการและแนวคิดภาวะผู้นำ
 - 2.1 ความหมายของภาวะผู้นำ
 - 2.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำ
 - 2.3 ทฤษฎีภาวะผู้นำ
3. หลักการและแนวคิดภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
 - 3.1 ความหมายภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
 - 3.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
 - 3.3 คุณลักษณะของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
 - 3.4 องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัล
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 4.1 ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 4.2 องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 4.3 ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 4.4 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 4.5 แผนยุทธศาสตร์กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2563-2565
5. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา
 - 5.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา
 - 5.2 ความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร
 - 5.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา
6. บริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ (2555: 11) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานโดยมีผู้บริหารปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการ 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

สัมนา รณิษฐ์ (2556: 95) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มีความร่วมมือของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมและการจัดการเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของสถานศึกษา และเนื่องจากผู้บริหารต้องมีความรับผิดชอบเพื่อให้มีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร หลักการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วย

1. การวางแผนเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน
2. การวางแผนและนำเทคนิคในการบริหารงาน
3. การจัดโครงสร้างและวางระบบงาน
4. การใช้ทรัพยากรและการใช้จ่ายที่คุ้มค่า
5. การใช้อำนาจในการสั่งการและควบคุม
6. การประเมินผลเพื่อปรับปรุงงาน

บรรจบ บุญจันทร์ (2556: 38) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและสมาชิกในองค์กรเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2557: 4) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคม

วนิดา เนาวนิตย์ (2562: 12) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับบุคคลตั้งแต่ 2 ขึ้นไป ในการบริหารงาน 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายขององค์กรที่วางไว้ร่วมกัน

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการหลากหลายท่านได้ให้ความหมายความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้แตกต่างกัน ดังนี้

กมลวรรณ จิวน้อย (2557: 12) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารแบบนิติบุคคลมีสิทธิและหน้าที่ และมีอำนาจตามกฎหมายกำหนด

ครรชิต มัลลียงศ์ (2557: 9) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญมาก เพราะการศึกษาของเยาวชนหรือคนในประเทศจะดีหรือเลว จะทำให้คนในประเทศแข่งขันกับคนในประเทศอื่น ๆ ได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริหารการศึกษา หรืออีกนัยหนึ่งก็คือขึ้นอยู่กับผู้บริหารการศึกษาของบ้านเมืองนั่นเอง หากประเทศใดได้นักบริหารการศึกษามีความรู้ ความสามารถอย่างแท้จริง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจด้านการศึกษา และผลกระทบของการศึกษาต่อความก้าวหน้าของประชาชนและประเทศชาติแล้วประเทศนั้นก็จะมีความรุ่งเรืองในทุก ๆ ทาง ในทางตรงกันข้ามหากประเทศใดไม่มีนักบริหารการศึกษาที่เก่ง และทำงานโดยกำหนดเอาความก้าวหน้าและความรุ่งเรืองของประเทศชาติเป็นธงชัยแล้ว ก็ยากที่ประเทศนั้นจะรุ่งเรืองได้

กนกลักษณ์ จุลเดช (2558: 19) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษานั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารจัดการศึกษา การบริหารการศึกษามุ่งไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ร่วมกันของสังคม การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาให้สูงขึ้น คือ คน เงิน เทคโนโลยี สารสนเทศ และการบริหารการศึกษากลับประสบความสำเร็จต้องมีผู้บริหารที่มีความสามารถในการบริหาร มีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์

พิชามญชุ์ ม่วงแก้ว (2559: 10-11) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงความสำคัญและความจำเป็นต่อการดำเนินการ การควบคุม การจัดการบริหารเกี่ยวกับเรื่องราวในสถานศึกษา สถานศึกษาเป็นศูนย์รวมของวิชาการต่าง ๆ หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา

กัญจน์รัตน์ สีนุรัตน์ (2559: 9) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญเป็นการบริหารจัดการที่มีระบบ รูปแบบ ขั้นตอน กติกา กระบวนการประเมินผลการศึกษา วิธีดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีความเที่ยงตรง และเชื่อถือได้ เพื่อพัฒนาเยาวชนที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติและเป็นผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

ภาธรณ์ สิริวรรณกุล (2561: 12) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อคุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นผลผลิตทางการศึกษาในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยมีผู้รับผิดชอบในการงานตามนโยบายทางการศึกษาของประเทศไทย

สุดารัตน์ เหมาะสมาน (2561: 14) กล่าวว่า การบริหารจัดการที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาทักษะ ความรู้ และสัมสมประสบการณ์ กำหนดเป้าหมาย และการวางแผนในการทำงาน นำมาซึ่งความสำเร็จลุล่วงในการปฏิบัติงาน การยอมรับจากบุคคลภายในและนอกสถานศึกษา รวมทั้งการจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นสิ่งที่สำคัญต่อความก้าวหน้าและความสำเร็จของสถานศึกษา

นพรัตน์ คำสุทธี (2562: 14) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญ คือ เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการพัฒนางานองค์กรเนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรเพื่อบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จของการทำกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย

วัลลิภา พูลศิริ (2562: 12) กล่าวว่า การบริหารจัดการของผู้บริหาร ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่องค์กร ผู้บริหารที่จะต้องมีการพัฒนาทักษะความรู้และสัมสมประสบการณ์ กำหนดเป้าหมายและวางแผนในการทำงาน นำมาซึ่งความสำเร็จจุลวงในการปฏิบัติงาน การยอมรับจากบุคคลภายในภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งการจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อความก้าวหน้าและความสำเร็จของสถานศึกษาได้ตามที่วัตถุประสงค์วางไว้

จิตตพงศ์ สุราโพธิ์ (2563: 14) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญ เพราะเป็นการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ การบริหารการศึกษามีความจำเป็น เพราะต้องการคนที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะด้านที่มีความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญมาดูแลรับผิดชอบ

วลินดา รสชา (2563: 18) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู อาจารย์ องค์กรบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของชุมชนในท้องถิ่นเพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานและคุณภาพให้แก่เยาวชน อันจะทำให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

อุรุพงษ์ งานฉมิง (2564: 13) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะเป็นสิ่งที่ช่วยการขับเคลื่อนนโยบายและกำหนดทิศทางในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและก่อให้เกิดศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วิไลรัตน์ ภามนตรี (2564: 16) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน ช่วยให้การงานมีระบบ ไม่ซ้ำซ้อนกัน มีเป้าหมายที่ชัดเจน มองเห็นลำดับความสำคัญของงานแต่ละงาน สามารถกระจายงานให้บุคลากรแต่ละฝ่ายได้ทำงานเต็มความรู้ความสามารถตลอดจนช่วยให้ผู้บริหารนำเอาเทคนิคทางการบริหารใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการทำงาน ช่วยให้หน่วยงานมีความเจริญก้าวหน้าและบรรลุตามจุดมุ่งหมายขององค์กร

Good (1973: 19) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเป็นการอำนวยความสะดวก การควบคุม และการดำเนินการเกี่ยวกับภาระหน้าที่ทั้งหมดของสถานศึกษา โดยจะต้องคำนึงถึงผลสุดท้ายของการศึกษาเป็นสำคัญและการควบคุมการจัดการเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับครู นักเรียน แผนการสอน หลักสูตร กิจกรรมวิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน และการแนะแนว

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยผู้บริหารสถานศึกษาใช้ทักษะการเป็นผู้นำในการบริหารจัดการทรัพยากรทั้งด้านบุคคล งบประมาณ และเทคโนโลยี ร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการประเมินผลที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและผู้เรียน สำหรับการวิจัยครั้งนี้การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้ภาวะผู้นำดิจิทัลใน

การบริหารงาน ประกอบด้วย ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

3. ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงและตามกฎหมายกระทรวง ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้ “ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตนแล้วแต่กรณี ในเรื่องดังต่อไปนี้”

1) ด้านการบริหารงานวิชาการ มีภาระหน้าที่ 17 อย่างด้วยกัน คือ

- 1.1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 1.2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 1.3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 1.4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 1.5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 1.7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 1.8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 1.9) การนิเทศการศึกษา
- 1.10) การแนะแนว
- 1.11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 1.12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 1.13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 1.14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 1.15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 1.16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 1.17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีภาระหน้าที่ 22 อย่างด้วยกันคือ

2.1) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

2.2) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

2.3) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

2.4) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

2.5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

2.6) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

2.7) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

2.8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

2.9) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

2.10) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2.11) การวางแผนพัสดุ

2.12) การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

2.13) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

2.14) การจัดหาพัสดุ

2.15) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

2.16) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2.17) การเบิกเงินจากคลัง

2.18) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

2.19) การนำเงินส่งคลัง

2.20) การจัดทำบัญชีการเงิน

2.21) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.22) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3) ด้านการบริหารงานบุคคล มีภาระหน้าที่ 20 อย่างด้วยกันคือ

3.1) การวางแผนอัตรากำลัง

3.2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

3.4) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.5) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

3.6) การลาทุกประเภท

3.7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.8) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

- 3.9) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 3.10) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.11) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- 3.12) การออกจากราชการ
- 3.13) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- 3.14) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- 3.15) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.16) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 3.17) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 3.18) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทาง

การศึกษา

- 3.19) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
- 3.20) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับ

การบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

- 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป มีภาระหน้าที่ 21 อย่างด้วยกัน คือ
 - 4.1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
 - 4.2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
 - 4.3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
 - 4.4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
 - 4.5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
 - 4.6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
 - 4.7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - 4.8) การดำเนินงานธุรการ
 - 4.9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
 - 4.10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
 - 4.11) การรับนักเรียน
 - 4.12) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
 - 4.13) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
 - 4.14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - 4.15) การทัศนศึกษา
 - 4.16) งานกิจการนักเรียน
 - 4.17) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
 - 4.18) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร

หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.19) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น (ท) การรายงานผลการปฏิบัติงาน

4.20) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

4.21) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

สรุปได้ว่าตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นบุคคลสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้บริหารมีหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่บุคลากรครูในการปฏิบัติการสอนทุกด้าน รวมทั้งทำหน้าที่ประสานและสร้างความสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา

หลักการและแนวคิดภาวะผู้นำ

1. ความหมายของภาวะผู้นำ

แนวความคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำมีความพยายามที่จะอธิบายถึงสภาพพฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อผู้อื่น ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำนิยามความหมายของภาวะผู้นำ ดังนี้ แนวคิดของ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544: 12) กล่าวว่า ภาวะผู้นำนั้น หมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน หรือเป็นความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำและผู้ตาม สอดคล้องกับ อาคม วัธโส (2547: 70) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ พฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกในรูปของกระบวนการ ความสามารถ หรือกิจกรรมก่อให้เกิดอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลอื่น ขณะที่ อรุณรุ่ง เอื้ออารีสุขสกุล (2559: 845-860) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นพฤติกรรมที่ผู้นำใช้อิทธิพล และอำนาจที่มีของตนกระตุ้น จูงใจ ผลักดัน ชี้แนะ และชี้นำให้บุคคลอื่นเกิดความเต็มใจแล้วกระตือรือร้นปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การหรือกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ เรชา ชูสุวรรณ (2563: 171-180) กล่าวต่อไปว่า ภาวะผู้นำจะก่อให้เกิดความเต็มใจในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การหรือกลุ่ม

ขณะเดียวกัน เอกกรินทร์ สังข์ทอง (2551: 27) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การแสดงออกทางด้านความคิด การกระทำโดยผ่านกระบวนการ เครื่องมือ รูปแบบ กลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อโน้มน้าวชักจูง กระตุ้นให้มีการดำเนินงานด้านใดด้านหนึ่ง ส่วนแนวคิดของ Plunkett and Attner (1997: 61) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการในการใช้อิทธิพลให้บุคคลหรือกลุ่มกำหนดเป้าหมาย และดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามที่ใช้อิทธิพลเต็มใจปรารถนา จากความหมายของภาวะผู้นำในข้างต้น

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำนั้น หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่สามารถมีอำนาจและอิทธิพลในการกระตุ้น ชักจูง และโน้มน้าวให้บุคคลอื่นปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจตามเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของภาวะผู้นำ

ในการบริหารองค์กรนั้น ผู้นำจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำซึ่งจะสามารถบริหารจัดการองค์กรให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ดังนั้นภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างมาก มีนักวิชาการหลายคน ได้ศึกษาความสำคัญของภาวะผู้นำไว้ ดังนี้ บุญเลิศ อ่อนกุล (2545: 34) ได้สรุปความสำคัญของภาวะผู้นำไว้ว่าภาวะผู้นำเป็นสมบัติส่วนตัวของผู้นำแต่ละคนที่แสดงออกในพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น ความสามารถในการตัดสินใจสั่งการ เพื่อที่จะทำให้ผู้ร่วมดำเนินกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่ฝึกอบรมให้เกิดขึ้นได้ และขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ผู้นำที่มีภาวะผู้นำสูงจะต้องสามารถแสดงพฤติกรรมในการนำ และมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานในทุกสถานการณ์ รวมถึงเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงภายในหน่วยงานหรือกลุ่ม ฉะนั้น ภาวะผู้นำจึงมีผลกระทบต่อสิ่งอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมงาน องค์กร หรือสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งก่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพหรือด้วยประสิทธิผลตลอดจนภาวะผู้นำเป็นศิลปะที่มีความจำเป็น ซึ่งสำคัญยิ่งของนักบริหารในการที่จะนำหน่วยงานหรือกลุ่มองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ซึ่ง นารินทิพย์ ลิงค์ออย (2563: 24-25) กล่าวต่อไป ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อการบริหารของผู้บริหารทางการศึกษา ซึ่งการที่ผู้บริหารจะประสบความสำเร็จในการบริหารองค์กรในยุคของการแข่งขันได้นั้น จำเป็นจะต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงานร่วมกับบุคคลอื่น ขณะที่ กาญจนา ศิลา (2556: 103) ได้แสดงความคิดเห็นว่า ภาวะผู้นำมีผลกระทบต่อผู้ร่วมงาน องค์กรสิ่งแวดล้อมในอันที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพหรือความล้มเหลวเป็นสมบัติสำคัญที่ผู้บริหารพึงมี

นอกจากนี้ บารมี จรัสสิงห์ (2559: 14) ได้กล่าวว่า ภาวะความเป็นผู้นำโดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ เป็นส่วนที่ดึงความรู้ความสามารถต่าง ๆ ในตัวผู้บริหารเองออกมาใช้ ช่วยประสานความขัดแย้งต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน ช่วยโน้มน้าวหรือชักจูงให้บุคลากรมีความทุ่มเทความรู้ความสามารถให้กับองค์กร และเป็นที่พึ่งให้กับบุคลากรเมื่อองค์กรเผชิญสภาวะคับขันหรือผู้ใต้บังคับบัญชาโดยผู้ร่วมงานปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และได้ผลงานที่ออกมาอย่างมีคุณภาพตรงกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

จากความสำคัญของภาวะผู้นำสามารถนำมาสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการบริหารองค์กรที่จะช่วยให้องค์กรสามารถขับเคลื่อนและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้บรรยากาศในองค์กร สิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ที่ดีจะเอื้อให้องค์กรดำเนินงานไปตามเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ

3. ทฤษฎีภาวะผู้นำ

การศึกษาทฤษฎีภาวะผู้นำมีนักวิชาการ นักปราชญ์ นักการศึกษา ได้ให้คำนิยามที่แตกต่างกัน ในที่นี้จะสามารถกล่าวโดยภาพรวมตามแนวคิดของ Greenberg and Baron, 1999 (อ้างถึงใน พรพรรณ ใจกำแหง, 2561: 25) ได้ดังนี้

1) ทฤษฎีคุณลักษณะทางกายภาพของผู้นำ เป็นทฤษฎีที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะมีคุณลักษณะของบุคลิกภาพหรือคุณลักษณะพิเศษซึ่งเกื้อกูลให้ประสบความสำเร็จ เช่น ผู้นำที่ประสบความสำเร็จมักมีร่างกายสูงใหญ่ ร่างกายแข็งแรง ทฤษฎีนี้เชื่อว่าบุคคลที่มีคุณลักษณะพิเศษดังกล่าวนี้เกิดมาเพื่อเป็นผู้นำ

2) ทฤษฎีภาวะผู้นำตามพฤติกรรม เป็นทฤษฎีที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าภาวะผู้นำขึ้นอยู่กับ การกระทำของผู้บังคับบัญชาซึ่งพฤติกรรมทุก ๆ พฤติกรรมของผู้บังคับบัญชาเป็นต้นกำเนิดของภาวะผู้นำ

3) ทฤษฎีผู้นำ และผู้ตาม ทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าผู้นำต้องมีผู้ตาม ถ้าปราศจาก ผู้ตาม ก็จะไม่มีความหมาย

4) ทฤษฎีผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าผู้นำจะต้องมีความสามารถในการ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สามารถมองอนาคตได้อย่างชัดเจน และสามารถปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม องค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

5) ทฤษฎีภาวะผู้นำตามสถานการณ์ เป็นทฤษฎีที่ขึ้นอยู่กับสมมติฐานที่ว่าผู้นำที่แท้จริง เป็นผู้นำที่ได้ในทุกลักษณะ สถานการณ์เหนือกว่าผู้อื่น

ส่วนการศึกษาของ ภารดี อนันต์นาวี (2551: 132-133) ได้สรุปแนวคิดและทฤษฎีภาวะ ผู้นำ ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ โดยแต่ละกลุ่มจะมีจุดเน้น และโดดเด่นเป็นของตนเอง ได้แก่

1) ทฤษฎีภาวะผู้นำคุณลักษณะ กลุ่มนี้มุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะต่าง ๆ ที่มีอยู่ใน ตัวผู้นำ เช่น สติปัญญา ความรับผิดชอบ เป็นต้น กลุ่มนี้เป็นกลุ่มแรก ๆ ที่แสวงหาคำตอบว่า ผู้นำ คือ ใคร และมีคุณลักษณะอย่างไร

2) ทฤษฎีพฤติกรรมของผู้บังคับบัญชา กลุ่มนี้มุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออกมาโดย พยายามแสวงหาคำตอบว่าผู้นำที่ดีควรมีพฤติกรรมอย่างไร

3) ทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ กลุ่มนี้มุ่งศึกษาสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ กลุ่มนี้พยายามแสวงหาคำตอบว่าผู้นำจะต้องเรียนรู้ในสถานการณ์อะไรบ้าง เพื่อที่จะสามารถนำ ผู้อื่นได้

จากการศึกษาทฤษฎีภาวะผู้นำสามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับ การบริหารโดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะที่มุ่งเน้นศึกษาคุณลักษณะที่เฉพาะของผู้นำในการบริหาร และภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมที่ศึกษาพฤติกรรมของผู้นำในการบริหาร รวมถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่อาศัยตามสถานการณ์ต่างมีความแตกต่างกัน สร้างวิธีการบริหารให้เหมาะสม ดังนั้นภาวะผู้นำใน แต่ละแบบมีความสำคัญขึ้นอยู่กับตัวของผู้นำ และบริบทขององค์กร ผู้นำควรเลือกใช้ภาวะผู้นำ ให้เหมาะสมจึงจะเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

หลักการและแนวคิดภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

1. ความหมายภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ พบว่า มีนักวิชาการหลาย ๆ ท่านได้ให้ความหมาย เกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลไว้ ดังนี้

จารุพันธ์ ผิวผาง (2564: 156-170) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล หมายถึง ทักษะ ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะส่วนตัวของผู้บริหารที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้นโดย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าที่จะตัดสินใจ สอดคล้องกับ เลอศักดิ์ ตามา (2564: 224-240) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล หมายถึง ทักษะ กระบวนการ ความสามารถ และคุณลักษณะ

ส่วนบุคคลในฐานะผู้นำในการบริหารงานที่สามารถสร้างความเชื่อมั่น สร้างแรงจูงใจ สนับสนุนการทำงานร่วมกัน มีความคิดสร้างสรรค์

ขณะที่ อัฟนาน อัลมูสตอฟา (2564: 91-102) ได้กล่าว สรุปภาวะผู้นำยุคดิจิทัล คือ กระบวนการของการมีอิทธิพลของผู้นำและผู้ตามเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยผู้นำที่มีทักษะความเป็นผู้นำ และเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานได้โดยผู้นำสามารถพัฒนาทักษะ เพิ่มความรู้ และมีทักษะในการใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบูรณาการศาสตร์ขึ้นมาใหม่ และที่สำคัญคือ มีทักษะการใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง ชูติรัตน์ กาญจนธนะชัย (2562: 25) ได้กล่าวต่อไปว่า การนำดิจิทัล เข้ามาใช้ในการทำงานและส่งเสริมให้บุคลากร มีความร่วมมือในการทำงาน โดยการสื่อสารด้วยวิธีดิจิทัล รวมไปถึงเผยแพร่ข้อมูลอย่างสร้างสรรค์ และมีจริยธรรม เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์การให้มีความเหมาะสม

ส่วนแนวคิดของ ชีระ รุญเจริญ (2562: 5-9) ได้กล่าวว่า ผู้นำยุคดิจิทัล คือ ผู้บริหารองค์การที่มีภาวะผู้นำซึ่งควรมีความสามารถ ได้แก่ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง สามารถบูรณาการศาสตร์ขึ้นมาใหม่ สามารถทำงานหลาย ๆ อย่างได้พร้อมกัน สามารถเรียนรู้โดยการพึ่งตนเองและมีทักษะในการใช้สื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลนั้น หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาวางแผน กำหนดนโยบาย รวมถึง ผู้บริหารมีทักษะมีความคิดสร้างสรรค์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา และบริหารองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

การเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ส่งผลอย่างยิ่งในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลกระทบในหลาย ๆ ด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการบริหารสถานศึกษา ปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในระบบการศึกษาอย่างมาก ดังนั้นผู้บริหารควรทำความเข้าใจ เรียนรู้ และพัฒนา ตนเองในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้มากขึ้น มีนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ได้ศึกษาความสำคัญของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลไว้ดังนี้ รัตติกรณ์ จงวิศาล (2556: 43) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในโลกโลกาภิวัตน์ว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหาร และสิ่งที่ต้องการของสังคมในยุคปัจจุบัน คือ ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลสูงมีความจำเป็นที่จะต้องกระตุ้นและเอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้และการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และการจะนำการเปลี่ยนแปลงเพื่อไปสู่เป้าหมายสิ่งที่ดีกว่าจะต้องเริ่มเปลี่ยนแปลงที่ตัวเองก่อน และจะต้องกระตุ้นให้ผู้อื่นมีการเปลี่ยนแปลงตาม เพื่อจะนำผู้อื่นไปสู่เป้าหมายของยุคดิจิทัลที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ชีวิน อ่อนละอ (2563: 117-118) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงเป็นความรับผิดชอบของผู้นำที่มีภาวะผู้นำ และเป็นที่ต้องการของสังคมในยุคปัจจุบัน มีความจำเป็นที่จะต้องกระตุ้นและเอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของคน และการปฏิบัติงานไปในทางที่ดีขึ้น

ขณะที่การศึกษาของ Garner, 2006 (อ้างถึงใน สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561: 125) ได้ให้เหตุผลที่ต้องการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาใหม่ในยุคดิจิทัลก็คือ การจัดการศึกษาในปัจจุบันไม่ได้ผลจริง ๆ และเงื่อนไขในโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปแล้ว แต่สำหรับการศึกษาในระบบที่ใช้อยู่กันยังคงเป็นการเตรียมพร้อมสำหรับโลกในอดีตมากกว่าการเตรียมความพร้อมสำหรับโลกที่เป็นไปได้ ผู้เรียนที่ประสบผลสำเร็จจะต้องคิดได้อย่างสร้างสรรค์และอย่างอิสระ สามารถประยุกต์กลยุทธ์ของการเรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้และการที่จะยืนหยัดอยู่ในโลกอนาคตได้อย่างมีความสุขทั้งในการดำเนินชีวิตและหน้าที่การทำงานจะต้องมีการปรับตัวเองให้รู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีความสอดคล้องกับผู้นำหรือผู้บริหารในยุคการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต ภาวะผู้นำต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ และความจำเป็นในศตวรรษนี้ประกอบด้วย ความเชี่ยวชาญ การสังเคราะห์ การสร้างสรรค์ ความเคารพ และจริยธรรม

จากความสำคัญของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลในข้างต้นสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลมีความสำคัญอย่างมาก สำหรับการบริหารในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วจะช่วยให้การบริหารงานได้อย่างรวดเร็ว สร้างการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกจะช่วยให้องค์กรมีการปรับตัวและพัฒนาได้อย่างก้าวกระโดด สามารถสร้างสรรค์งานได้อย่างอิสระ คล่องตัว และทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความพร้อมที่จะทำงาน และพัฒนาตนเองนำไปสู่การพัฒนาองค์กรตามเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ

3. คุณลักษณะของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

การเปลี่ยนแปลงที่จะนำไปสู่การพัฒนาทางการศึกษานั้น ผู้บริหารจะเป็นจะต้องมีคุณลักษณะภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมาจากการศึกษาเอกสาร มีนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาคุณลักษณะของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลไว้ ดังนี้

Sieber, Kaganer and Zamora, 2013 (อ้างถึงใน ชีวิน อ่อนละอ, 2563: 108-119) ได้ให้ทัศนะว่าภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของนักบริหารการศึกษาต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

1) พัฒนาความคล่องทางดิจิทัล ยอมรับว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งสำคัญต่อการเข้าสู่โลกดิจิทัล ตระหนักถึงความจำเป็นความคล่องตัวทางดิจิทัล และการบูรณาการความคิดเชิงดิจิทัล เข้าสู่การบริหารจัดการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสถานศึกษาประจำวัน

2) พัฒนาความสามารถใหม่ ๆ กระตุ้นให้นักบริหาร ครู อาจารย์ได้พัฒนาสมรรถนะทางดิจิทัล เพราะยิ่งนักบริหาร ครู อาจารย์ มีความสามารถทางดิจิทัลก็จะยิ่งเพิ่มพูนศักยภาพในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้มีคุณค่ากับสถานศึกษา

3) เต็มใจทดลองใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ การใช้สื่อออนไลน์ มัลติมีเดีย เช่น ทวิตเตอร์ เพื่อรับรู้อารมณ์สาธารณะ เพื่อรักษามาตรฐานลูกค้า และเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า ซึ่งอาศัยความคล่องแคล่ว กระบวนการที่รวดเร็ว และความเต็มใจที่จะทดลองสิ่งใหม่

4) ทำความเข้าใจเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงสังคมยุคปัจจุบัน และมีผลกระทบต่อการศึกษาและธุรกิจ ผู้นำจะต้องเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรม เศรษฐกิจ สังคม อันเป็นผลมาจากการเกิดขึ้นของเทคโนโลยี และผลกระทบที่มีต่อวงการการศึกษาและธุรกิจ ทั้งระดับองค์กรและระดับบุคคล

5) ทำความเข้าใจเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงสังคมยุคปัจจุบัน และมีผลกระทบต่อการศึกษา และธุรกิจ ผู้นำจะต้องเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรม เศรษฐกิจ สังคม อันเป็นผลมาจากการเกิดขึ้นของเทคโนโลยี และผลกระทบที่มีต่อวงการการศึกษา และธุรกิจ ทั้งระดับองค์กร และระดับบุคคล

6) ส่งเสริมสภาพแวดล้อมแบบรวมพลังไม่ปล่อยให้หน่วยงานเทคโนโลยีสารสนเทศแยกออกโดยเดี่ยว หรือปล่อยให้ไปอย่างไม่มีจุดหมาย ดิจิทัลจะต้องแทรกซึมอยู่ในทุกส่วนขององค์กร และมีผลกระทบต่อห่วงโซ่ของคุณค่าเทคโนโลยีมีความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ขององค์กร ขณะเดียวกันเทคโนโลยีสารสนเทศก็จะช่วยส่งเสริมพลังให้กับบริหาร ครู อาจารย์ บริหารงานเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษาด้วยส่งเสริมการนำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้เข้ากับเครือข่ายมัลติมีเดียอย่างกว้างขวาง เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมการทำงานแบบรวมพลังด้วยความเป็นทีม

7) ไม่ก้าวทันเฉพาะเทคโนโลยี แต่ต้องมีสารสนเทศที่ดี และเป็นปัจจุบันด้วย มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้เป็นสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจในการปรับปรุงประสิทธิภาพของการบริหารงาน

ขณะที่การศึกษาของ ชีวิน อ่อนละอ (2563: 108-119) กล่าวว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจะต้องมีคุณลักษณะเฉพาะ 5 ประการ ดังนี้

- 1) ส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี
- 2) มีความหิวกระหายต่อองค์ความรู้ใหม่ ๆ สร้างสังคมแห่งปัญญา และพัฒนาความสามารถอยู่เสมอ
- 3) เต็มใจทดลองด้วยความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และคิดค้นนวัตกรรมเพื่อให้เกิดการบริการใหม่ ๆ
- 4) พัฒนาตนเองให้เกิดความคล่องแคล่วตัวจนมีความเชี่ยวชาญ และนำไปสู่ความเป็นมืออาชีพทางดิจิทัล
- 5) สร้าง และปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ รวมถึงแผนกลยุทธ์ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

ธีระ รุญเจริญ (2562: 5-9) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาคนที่ควรมี ได้แก่

- 1) มีวิสัยทัศน์ ICT
- 2) จัดโครงสร้างพื้นฐาน Hardware, Software, Network และ Wi-Fi
- 3) สร้างวัฒนธรรมการทำงาน และบรรยากาศการใช้ ICT ให้ทุกคนเข้าถึงแหล่งข้อมูลหลากหลาย
- 4) พัฒนาตนเองให้สามารถใช้ ICT ในการบริหาร
- 5) ส่งเสริมสนับสนุนครู และนักเรียนในการใช้ ICT
- 6) ติดตาม ประเมินให้คำปรึกษาครู และนักเรียนในการใช้ ICT
- 7) พัฒนาตน ทุกคนให้มีความรู้ และทำได้ ดังนี้คือ รู้สื่อ รู้เทคโนโลยี รู้สิ่งที่เห็น รู้สารสนเทศ รู้การสื่อสาร และรู้สังคม

แต่สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลนั้น Coeighon, 2011 (อ้างถึงใน สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561: 120) กล่าวว่า จะต้องมึลักษณะที่สำคัญของภาวะผู้นำ ดังนี้

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะเรียนรู้การจัดการและใช้เทคโนโลยี
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมั่นใจว่าครู และบุคลากรเป็นบุคคลที่พร้อมจะเรียนรู้
- 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีวิสัยทัศน์ด้านบทบาทการนำเทคโนโลยีมาใช้ใน

สถานศึกษา

4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีวิสัยทัศน์และประเมินบทบาทการเป็นนักวิชาการ และการบริหารการใช้เทคโนโลยีโดยการตัดสินใจอยู่บนพื้นฐานของข้อมูล

จากการศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำดิจิทัลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้นำยุคดิจิทัลจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ มีการจัดระบบการบริหารที่ยืดหยุ่น สามารถปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีใจรักการเปลี่ยนแปลงที่ดีกว่า รวมไปถึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาศึกษาเรียนรู้เรื่องเทคโนโลยีดิจิทัล และสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางไว้

4. องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาวางแผนกำหนดนโยบาย รวมถึงผู้บริหารมีทักษะมีความคิดสร้างสรรค์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหาและบริหารองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของนักวิชาการ ได้แก่ ทินกร บัวชู (2562: 285-294); สุขญา โกมลวานิช (2563: 5); อัมพนา อัมมสตอพา (2564: 91-102); จารุณันท์ ผิวผาง (2564: 96-108); จิตรกร จันทร์สุข (2564: 41-42); ดาวรรณ ฤทธิการ (2564: 82); ทศพล สุวรรณราช (2564: 73-80); เลอศักดิ์ ตามา (2564: 224-240); เอกรัตน์ เชื้อวังคำ (2564: 890) และ International Society for Technology in Education, ISTE (2009: 2) ดังตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ทินกร บัวชู (2562)	สุญา โกลวานิช (2563)	อัพนัน อัดมสตอพลา (2564)	จารุนันท์ ผิวผาง (2564)	จิตรกร จันทร์สุข (2564)	ดาวรรุวรรณ ถวิลการ (2564)	ทศพล สุวรรณราช (2564)	เลอศักดิ์ ตามา (2564)	เอกรัตน์ เชื้อวงศ์คำ (2564)	ISTE (2009)	ความถี่
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
2. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์	✓	✓	✓	✓	✓				✓		6
3. ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล			✓			✓			✓	✓	4
4. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา	✓			✓							2
5. ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารองค์การ	✓		✓				✓	✓			4

จากตาราง 1 การสังเคราะห์ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวแปรภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถสังเคราะห์ เป็นตัวแปรภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ 5 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

การบริหารงานในสถานศึกษานั้น การมีวิสัยทัศน์ถือเป็นเรื่องที่สำคัญในการช่วยกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง นโยบายต่าง ๆ ที่จะใช้ในการบริหารสถานศึกษามีนักวิชาการหลาย ๆ ท่านได้ศึกษาและให้ความหมายของวิสัยทัศน์ดิจิทัล ดังนี้

เอกรัตน์ เชื้อวงศ์คำ (2564: 890) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งแสดงออกถึงการดำเนินงานที่สามารถสร้างวิสัยทัศน์ในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสร้างวิสัยทัศน์ที่มุ่งดิจิทัล การมีส่วนร่วมในการวางแผน และการสร้างวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริมการพัฒนาและสร้างนวัตกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ จารุนันท์ ผิวผาง (2564: 96-108) ที่กล่าวว่า ทักษะการมีวิสัยทัศน์การที่ผู้บริหารสถานศึกษาในการมองเห็นภาพปัจจุบันขององค์กร มีการกำหนดเป้าหมาย วางนโยบาย วางแผนอย่างเป็นระบบ มีการจัดคนเข้างาน มีทักษะ

ชีวิตและอาชีพ การทำงานเป็นทีม รวมถึงการเป็นผู้นำทางวิชาการ และยังกล่าวต่อไปว่า ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีการแสวงหาความรู้และวิธีการใหม่ ๆ ในการนำมาแก้ไข ปัญหาและพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จ และ สุขญา โคมลวานิช (2563: 5) กล่าวเพิ่มเติมว่า การมีวิสัยทัศน์จะรวมถึงความสามารถในการสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อส่งเสริมครูและบุคลากร ขณะที่แนวคิดของ ทินกร บัวชู (2562: 285-294) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสามารถแลกเปลี่ยน ถ่ายทอดวิสัยทัศน์หรือความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงองค์กรด้วยการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล และประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อยกระดับความเป็นเลิศขององค์กร การเข้าใจกลยุทธ์ที่สนับสนุน เป้าหมายจะเป็นการเพิ่มโอกาสในการแข่งขันขององค์กรด้วยนวัตกรรมดิจิทัล สอดคล้องกับ ISTE (2009: 2) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องสามารถนำการพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีโดยการแลกเปลี่ยนหรือถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ความคิดรวบยอด การบูรณาการ เพื่อยกระดับสู่ความเป็นเลิศ และ จิตรกร จันทรสุข (2564: 41-42) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ผู้บริหารจะต้องขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางด้านดิจิทัลที่แปลกใหม่ เพื่อเป็นโอกาสในการแข่งขัน และมีความเข้าใจในเทคโนโลยีและกลยุทธ์ที่สนับสนุนเป้าหมายขององค์กร

ทศพล สุวรรณราช (2564: 73-80) ได้ให้ความหมายของด้านการมีวิสัยทัศน์ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรในด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง

เลอศักดิ์ ตามา (2563: 224-240) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการแสดงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมีความเป็นไปได้ มีมุมมองทางด้านการจัดการศึกษาที่ทันสมัย กล่าวตัดสินใจกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ขององค์กรไปสู่การเปลี่ยนแปลง นำความรู้และวิธีการใหม่ ๆ มาแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จ

นอกจากนี้ อ้วนาน อัลมูสตอฟา (2564: 91-102) กล่าวเพิ่มเติมว่า การมีวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถกำหนดจุดหมายปลายทางที่เชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อเข้าด้วยกัน มีจุดหมายปลายทางที่ต้องการอย่างชัดเจน สร้างแรงบันดาลใจ มีพลัง มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในองค์กร ยกระดับความเป็นเลิศขององค์กร และสามารถที่จะแก้ปัญหาทั้งปัจจุบันและอนาคตได้อย่างดี

จากความหมายที่นักวิชาการได้นิยามขึ้นมาสามารถสรุปได้ว่า การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลหมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน กำหนด เป้าหมาย กำหนดนโยบายที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล มีมุมมองทางด้านการจัดการศึกษาที่ทันสมัย กล่าวตัดสินใจ มีการเปลี่ยนแปลงองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล สร้างวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริมและมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับความเป็นเลิศและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในองค์กร

4.2 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์

ความสามารถในการใช้ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้อย่างสร้างสรรค์เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญสำหรับผู้นำยุคดิจิทัล มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

เอกรัตน์ เชื้อวงศ์ (2564: 890) กล่าวว่า พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งแสดงออกถึงการมีทักษะที่เชี่ยวชาญในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาโรงเรียน ได้แก่ ความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลการบริหารจัดการเทคโนโลยี และการสร้าง

บรรยากาศการเรียนรู้ดิจิทัล สอดคล้องกับ ทินกร บัวชู (2562: 286-294) ที่กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ต้องรวมถึงความสามารถจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้และนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมืออาชีพ ออกแบบ สถานที่ทำงานเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และการเสริมสร้างพลังอำนาจด้วยเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่าง ๆ ขณะที่ จิตรกร จันทรสุข (2564: 41-42) กล่าวเพิ่มเติมว่า ผู้บริหารต้องมีความสามารถเกี่ยวกับแพลตฟอร์มและเทคโนโลยีใหม่ ๆ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์ เนื้อหาดิจิทัลที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งค้นพบวิธีใหม่ในการทำสิ่งต่าง ๆ รวมถึงมีความรู้ ความเข้าใจ และเทคนิคใหม่ ๆ ทางด้านดิจิทัล

ขณะที่ จารุณห์ ผิวผาง (2564: 96-108) กล่าวว่า ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึง การคิดริเริ่ม การคิดหลายทิศทาง คิดอย่างจินตนาการ เชื่อมโยงกับความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมที่นำไปสู่กระบวนการคิดในสิ่งที่แปลกใหม่ อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการค้นคว้าของผู้เรียน กระตุ้นให้ครูกล้าที่จะริเริ่มสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ ระดมความคิดเห็นและวิธีการอื่น ๆ มีการตื่นตัวต่อข่าวสารทั้งภายในและภายนอกเพื่อปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก และ สุขญา โกมลวานิช (2563: 5) กล่าวเพิ่มเติมว่า การรู้ดิจิทัลจะต้องเป็นการค้นหา ประเมิน แบ่งปัน สร้างสรรค์ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดกระบวนการสอนของครู

ส่วนแนวคิดของ ทศพล สุวรรณราช (2564: 73-80) กล่าวว่า ทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การจัดหาวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ และมีการอบรมเพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง

จากความหมายดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีให้เกิดเป็นนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมืออาชีพ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อม สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เทคโนโลยีดิจิทัล และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

4.3 ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัย และการเป็นพลเมืองดิจิทัล เพื่อเป็นบรรทัดฐานที่ดีในการบริหารสถานศึกษา มินกวีวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายพลเมืองดิจิทัล ดังนี้ แนวคิดของ เอกรัตน์ เชื้อวงศ์ (2564: 890) กล่าวว่า การเป็นพลเมืองดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งแสดงออกถึงการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล ได้แก่ การรู้และใช้ดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล และจริยธรรมในการใช้ดิจิทัล

ขณะที่ ดาวรุวรรณ ถวิลการ (2564: 82) กล่าวเพิ่มเติมว่า การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล (Digital Citizenship) นั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี คอยส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในประเด็นทางสังคม จริยธรรม และกฎหมาย ตลอดจนความรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกี่ยวข้องเพื่อวิวัฒนาการของสังคมดิจิทัล สอดคล้องกับ อัมพนา อัครมุตตอพา (2564: 91-102) กล่าวว่า การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง พฤติกรรมการประพฤติตนอย่างเหมาะสม มีความตระหนักในประเด็นทาง

สังคมออนไลน์ เคารพผู้อื่น เคารพความเป็นส่วนตัว ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลสารสนเทศเฉพาะ สิทธิของตนเอง มีจริยธรรม และกฎหมาย สอดคล้องกับ International Society for Technology in Education, ISTE(2009: 2) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ตระหนักถึงประเด็นทางสังคม จริยธรรม กฎหมาย รวมถึงการรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างวัฒนธรรมของสังคมดิจิทัล

จากการให้นิยาม พลเมืองดิจิทัลของนักวิชาการ สามารถสรุปได้ว่า การเป็นพลเมืองดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจบรรทัดฐานของการปฏิบัติตัวให้เหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นแบบอย่างที่ดีคอยส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในประเด็นทางสังคม คำนึงถึงความปลอดภัยในการรักษาข้อมูลขององค์กร และสามารถรับมือกับภัยคุกคามทางเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างชาญฉลาด

4.4 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา

ในการบริหารสถานศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมาย ดังนี้

จารุนันท์ ผิวผาง (2564: 96-108) กล่าวว่า ทักษะการแก้ปัญหาเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่รับรู้ปัญหา วิเคราะห์ปัญหา ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย เลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีการแก้ปัญหา แก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม จัดลำดับความสำคัญความต้องการและจำแนกปัญหา สร้างความเข้าใจตรงกันและมีแนวคิดในการแก้ปัญหาไปในทิศทางเดียวกัน และแก้ปัญหาให้หมดไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ขณะที่แนวคิดของ ทินกร บัวชู (2562: 285-294) กล่าวว่าเทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา คือ ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กรผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจ ชีตความสามารถของคนในองค์กร จัดการและสร้างสมดุลของทักษะความสามารถของคนในองค์กรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถจัดการกับปัญหาในการทำงานการสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัลใหม่ การเป็นผู้ประกอบการ ความเป็นมืออาชีพในการทำงานตามแผนที่กำหนด การจ้างบุคลากรที่มีความรู้ ความคิดเชิงนวัตกรรม

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาวิเคราะห์ปัญหา ระบุปัญหา จัดการปัญหา จำแนกปัญหา เลือกวิธีการแก้ปัญหาอย่างถูกต้องและเหมาะสม มีความสามารถ แก้ปัญหาในองค์กรโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างรวดเร็ว มีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนตามแผน ที่วางไว้ สามารถจัดการปัญหาต่าง ๆ ในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.5 ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารองค์การ

การใช้เทคโนโลยีในการบริหารองค์การเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะสามารถให้ผู้บริหารดำเนินงานในด้านการบริหารได้ ซึ่งมีการนิยามจากนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ดังนี้

ทินกร บัวชู (2562: 285-294) กล่าวว่า ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างอิสระโดยนำมาใช้ได้อย่างไม่จำกัด ทำให้

เกิดประโยชน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรตั้งแต่การทำงานประจำวัน การวางแผนกลยุทธ์ การบริหารจัดการ คุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่ ทศพล สุวรรณราช (2564: 73-80) กล่าวเพิ่มเติม ด้านการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหาร และการศึกษา นั้น สถานศึกษานำข้อมูลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมาใช้ดำเนินการตาม แผนกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีความจำเป็นต้องนำข้อมูลในด้าน พัฒนาการของผู้เรียน ด้านครู และบุคลากรทางการศึกษา ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านแหล่งเรียนรู้และอาคารสถานที่มาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อวางแผนกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการตาม แผนกลยุทธ์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขณะที่แนวคิดของ เลอศักดิ์ ตามา (2563: 224-240) กล่าวว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ ต้องมีหลักการ แนวทางปฏิบัติที่พัฒนาขีดความสามารถ และการเรียนรู้ของตนเองและบุคลากรใน องค์กร การถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อให้องค์กรมีความคล่องตัวและยืดหยุ่น สร้างวัฒนธรรม การเรียนรู้ ส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อนำพาองค์กรให้ประสบ ความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

และนอกจากนี้การศึกษาของ อ้วนาน อัลมุตอฟา (2564: 91-102) กล่าวว่า ทักษะ การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา คือ ความสามารถของผู้นำในการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูล สารสนเทศ (Big Data) ให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ มีการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการวางแผน ประกอบการตัดสินใจในการจัดการคุณภาพการศึกษาและบริหารโรงเรียน มีการนำเอาเทคโนโลยี ที่เหมาะสมมาใช้ในการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีการกำกับติดตามอยู่เสมอ เพื่อควบคุมประสิทธิภาพของการทำงานให้มีคุณภาพ โดยการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

สรุปได้ว่า ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์กร หมายถึง ผู้บริหาร สถานศึกษาแสดงออกถึง ความรู้ ความสามารถ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รู้จักการใช้ เครื่องมือและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาบริหารองค์กร มีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล ความรู้ จัดการระบบงานสารสนเทศ เชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. ความหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ

เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) หรือ IT จากการศึกษาเอกสารรวมทั้ง งานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งมีนักวิชาการได้ให้คำนิยามความหมายไว้ ดังนี้

ชินกรณ แก้วรักษา (2555: 18) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศว่า การใช้ เทคโนโลยี ซึ่งประกอบด้วย เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งเป็นสิ่งที่ จำเป็นต่อกระบวนการดำเนินงานสารสนเทศ ตั้งแต่การแสวงหา การวิเคราะห์ การประมวลผล การจัดเก็บ การเรียกใช้ การแลกเปลี่ยน และการเผยแพร่สารสนเทศด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในด้านความถูกต้องแม่นยำ และความรวดเร็วทันต่อการนำมาใช้ประโยชน์ต่อไป

สอดคล้องกับ พิชิต โคตรมา (2551: 25) ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคมร่วมกับกระบวนการดำเนินสารสนเทศ ตั้งแต่การแสวงหาการประมวลผล การจัดเก็บ การเรียกใช้ การแลกเปลี่ยน และเผยแพร่สารสนเทศ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของภาพ เสียง ตัวอักษร หรือภาพเคลื่อนไหว และกล่าวเพิ่มเติมต่อไปว่า เทคโนโลยี สารสนเทศ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในด้านความถูกต้อง ความแม่นยำ และความสะดวกสบาย รวดเร็ว ทันต่อการนำมาใช้ประโยชน์ รวมทั้งสร้างเครือข่ายที่มีการเชื่อมต่อ สารสนเทศถึงกันได้

ขณะที่แนวคิดของ สุภารัตน์ นิลวรรณ และคณะ (2548: 32) กล่าวว่า เทคโนโลยี สารสนเทศ หมายถึง วิธีการปฏิบัติที่มีการจัดลำดับอย่างมีรูปแบบและขั้นตอนเพื่อประสิทธิภาพถูกต้อง และเชื่อถือได้โดยใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่ง ทิพวัลย์ นนทเกศ (2557: 25) กล่าวเพิ่มเติมต่อไปว่า เทคโนโลยี สารสนเทศรวมถึงการเผยแพร่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารในลักษณะของตัวเลข ภาพ และเสียง ได้อย่าง สะดวกสบาย และกว้างไกลโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์และโทรคมนาคม

สรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ ด้านการสื่อสาร ร่วมกับกระบวนการสารสนเทศในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูล ประมวลผล และแก้ปัญหา มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานที่มีความถูกต้อง รวดเร็ว สะดวกสบาย และเกิดประโยชน์สูงสุด

2. องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ

ระวีวรรณ แก้ววิทย์ (2552: 45) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วย 5 ส่วน หลัก ๆ ต่อไปนี้

1) ฮาร์ดแวร์ (Hardware) หมายถึง สิ่งที่มีมองเห็น และจับต้องสัมผัสได้ทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง กับคอมพิวเตอร์ไม่ว่าจะเป็นตัวเครื่องคอมพิวเตอร์ (Case) เมนบอร์ด (Main board) และอุปกรณ์ต่อ พ่วงรอบข้าง (Peripheral) ฮาร์ดดิสก์ แป้นพิมพ์ เมาส์ หน่วยประมวลผลกลาง จอภาพ เครื่องพิมพ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ ฮาร์ดแวร์จะไม่สามารถทำงานด้วยตัวเองเดี่ยว ๆ ได้จะต้องนำมาต่อเชื่อมเพื่อทำงาน ร่วมกันเป็นระบบที่เรียกว่า “ระบบคอมพิวเตอร์ (Computer System)” ที่มีโครงสร้างของระบบ จะทำงานตามโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์ที่เขียนขึ้น ฮาร์ดแวร์ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่

2.1) อุปกรณ์รับข้อมูล (Input Device) เช่น แป้นพิมพ์ (Keyboard) เมาส์ (Mouse) เครื่องตรวจกวาดภาพ (Scanner) จอภาพสัมผัส (Touch screen) ปากกาแสง (Light pen) เครื่องอ่าน บัตรแถบแม่เหล็ก (Magnetic Strip Reader) และเครื่องอ่านรหัสแท่ง (Bar code reader)

2.2) อุปกรณ์ส่งข้อมูล (Output Device) เช่น จอภาพ (Monitor) เครื่องพิมพ์ (Printer) และเทอร์มินัล (Terminal)

2.3) หน่วยประมวลผลกลาง (Central Processing Unit) จะทำงานร่วมกับหน่วย ความจำหลักในขณะคำนวณหรือประมวลผล โดยปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยการดึงข้อมูล และคำสั่งเก็บไว้ในหน่วยความจำหลักมาประมวลผล

2.4) หน่วยความจำหลัก (Main Memory) มีหน้าที่เก็บข้อมูลที่มาจากอุปกรณ์รับข้อมูล เพื่อใช้ในการคำนวณ และผลลัพธ์ของการคำนวณก่อนที่จะส่งไปยังอุปกรณ์ส่งข้อมูล รวมทั้งการเก็บคำสั่งขณะกำลังประมวลผล

2.5) หน่วยความจำสำรอง (Secondary Memory) ทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูลและโปรแกรม ขณะยังไม่ได้ใช้งาน เพื่อการใช้ในอนาคต

2) ซอฟต์แวร์ หมายถึง โปรแกรม (Program) หรือชุดคำสั่งที่ควบคุมให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานให้ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ ซึ่งคอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ที่ประกอบออกมาจากโรงงานจะยังไม่สามารถทำงานได้ในทันที ต้องมีซอฟต์แวร์ซึ่งเป็นโปรแกรมหรือชุดคำสั่งที่สั่งให้ฮาร์ดแวร์ทำงานตามต้องการได้ โดยโปรแกรมหรือชุดคำสั่งนั้นจะเขียนจากภาษาต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น เรียกว่า ภาษาคอมพิวเตอร์ (Programming Language) ภาษาใดภาษาหนึ่ง และมีโปรแกรมเมอร์ (Programmer) หรือนักเขียนโปรแกรมเป็นผู้ใช้ภาษาคอมพิวเตอร์เหล่านั้นเขียนซอฟต์แวร์แบบต่าง ๆ ขึ้นมาซอฟต์แวร์สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

2.1) ซอฟต์แวร์ระบบ (System Software) มีหน้าที่ควบคุมอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในระบบคอมพิวเตอร์และเป็นตัวกลางระหว่างผู้ใช้กับคอมพิวเตอร์หรือฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ระบบสามารถแบ่งเป็น 3 ชนิดใหญ่ คือ

2.1.1) โปรแกรมระบบปฏิบัติการ (Operating System) ใช้ควบคุมการทำงานของคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์พ่วงต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์ ตัวอย่างโปรแกรมที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน เช่น UNIX, DOS, Microsoft Windows

2.1.2) โปรแกรมอรรถประโยชน์ (Utility) ใช้ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในระหว่างการประมวลผลข้อมูลหรือในระหว่างที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ตัวอย่างโปรแกรมที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน เช่น โปรแกรมเอดิเตอร์ (Editor)

2.1.3) โปรแกรมแปลภาษา (Translator) ใช้ในการแปลความหมายของคำสั่งที่เป็นภาษาคอมพิวเตอร์ให้อยู่ในรูปแบบที่เครื่องคอมพิวเตอร์เข้าใจ และทำงานตามที่ต้องการ

2.2) ซอฟต์แวร์ประยุกต์ (Application Software) เป็นโปรแกรมที่เขียนขึ้นเพื่อทำงานเฉพาะด้านตามความต้องการ ซึ่งซอฟต์แวร์ประยุกต์นี้สามารถแบ่งเป็น 3 ชนิด คือ

2.2.1) ซอฟต์แวร์ประยุกต์เพื่องานทั่วไป เป็นซอฟต์แวร์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้งานทั่วไป ไม่เจาะจงประเภทของธุรกิจ ตัวอย่างเช่น Word Processing, Spreadsheet, Database Management เป็นต้น

2.2.2) ซอฟต์แวร์ประยุกต์เฉพาะงาน เป็นซอฟต์แวร์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในธุรกิจเฉพาะตามวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้

2.2.3) ซอฟต์แวร์ประยุกต์อื่น ๆ เป็นซอฟต์แวร์ที่เขียนขึ้นเพื่อความบันเทิง และอื่น ๆ นอกเหนือจากซอฟต์แวร์ประยุกต์สองชนิดข้างต้น ตัวอย่างเช่น Hypertext, Personal information management และซอฟต์แวร์เกมต่างๆ เป็นต้น

3) ข้อมูล/สารสนเทศ (Data/Information) สารสนเทศ คือ ข้อมูลต่าง ๆ ที่เรานำมา ให้คอมพิวเตอร์ทำการประมวลผลคำนวณ หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งให้ได้มาเป็นผลลัพธ์

ที่เราต้องการ ยกตัวอย่างเช่น ข้อมูลบุคลากรเกี่ยวกับรายละเอียดประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา หรือประวัติการทำงาน ซึ่งอาจนำมาจำแนกเป็นรายงานต่าง ๆ เกี่ยวกับบุคลากรในหน่วยงานได้

4) บุคลากร (Peopleware) บุคลากรด้านคอมพิวเตอร์นั้นมีความสำคัญมาก เพราะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานต่าง ๆ นั้นจะต้องมีการจัดเตรียมเปลี่ยนระบบ จัดเตรียมโปรแกรม ดำเนินการต่าง ๆ หลายอย่างไม่สามารถทำได้ ดังนั้นจึงถือว่าบุคลากรเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ ของระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะประกอบด้วย

- 4.1) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ (Operator)
- 4.2) บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบ (System)
- 4.3) ผู้จัดการศูนย์ประมวลผลคอมพิวเตอร์ (Electronic Data Processing Manager)
- 4.4) ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ (Computer User)

5) กระบวนการทำงาน (Documentation/Procedure) เป็นขั้นตอนการทำงานเพื่อให้ได้ผลลัพธ์หรือข้อสนเทศจากคอมพิวเตอร์ในการทำงานกับคอมพิวเตอร์จำเป็นที่จะต้องให้ผู้ใช้งานเข้าใจขั้นตอนการทำงาน ต้องมีระเบียบปฏิบัติให้เป็นแบบเดียวกัน มีการจัดทำคู่มือการใช้คอมพิวเตอร์ให้ทุกคนเรียนรู้ และใช้อ้างอิงได้ นอกจากนั้นเมื่อการใช้อย่างมาตรฐานช่วยให้การประสานงานหน่วยงานย่อย ๆ ราบรื่น การจัดซื้อจัดหา ตลอดจนการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ก็จะง่ายขึ้นเพราะทุกหน่วยงานใช้มาตรฐานเดียวกัน

3. ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเจริญก้าวหน้าและมีบทบาทในด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เช่น ด้านอุตสาหกรรม ด้านการบริการสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยให้การปฏิบัติงานได้รวดเร็วขึ้น มีนักวิชาการได้สรุป ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศไว้มากมาย ดังนี้

ยีน กูว์รเวอร์ธ (2546: 47-48) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า และกล่าวต่อไปว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีผลกระทบต่อทุกสิ่งในการดำเนินชีวิต ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา สอดคล้องกับ วชิราพร พุ่มบานเย็น (2545: 13) กล่าวต่อไปว่า ในด้านการศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้การค้นคว้าหาข้อมูลด้านการศึกษาง่ายขึ้นและกว้างขวาง ไร้ขีดจำกัด ผู้เรียนมีความสะดวกมากขึ้นในการค้นคว้าวิจัยต่าง ๆ

นอกจากนี้ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2551: 1) ได้สรุปความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ ดังนี้

1) เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานในการประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การค้า และการอุตสาหกรรมจำเป็นต้องหาวิธีการเพิ่มผลผลิตลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานโดยอาศัยคอมพิวเตอร์และระบบสื่อสารเข้ามาช่วยทำให้เกิดระบบอัตโนมัติ

2) เทคโนโลยีสารสนเทศเปลี่ยนรูปแบบการบริการเป็นแบบกระจาย เมื่อมีการพัฒนาระบบข้อมูลและการให้ข้อมูลได้ดีการบริการต่าง ๆ จึงเน้นรูปแบบการบริการแบบกระจาย เช่น การสั่งซื้อสินค้าจากที่บ้าน สามารถสอบถามข้อมูลทางโทรศัพท์

3) เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานในหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่าทุกหน่วยงานต่าง ๆ พัฒนาระบบมีการรวบรวมจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในองค์กร

4) เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวข้องกับคนทุกระดับพัฒนาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์การใช้ตารางคำนวณและอุปกรณ์สื่อสารคมนาคม

ในขณะที่การศึกษาของ ระวีวรรณ แก้ววิทย์ (2552: 45) อธิบายความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของผู้คนไว้ดังต่อไปนี้

1) เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้สังคมเปลี่ยนจากสังคมอุตสาหกรรมเป็นสังคมสารสนเทศ
2) เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ระบบเศรษฐกิจเปลี่ยนจากระบบแห่งชาติเป็นเศรษฐกิจโลกที่ทำให้ระบบระบบเศรษฐกิจของโลก ผูกพันกับทุกประเทศ ความเชื่อมโยงของเครือข่าย ทำให้เกิดสังคมโลกาภิวัตน์

3) เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้องค์กรมีลักษณะผูกพัน มีการบังคับบัญชาแนวราบมากขึ้น หน่วยธุรกิจมีขนาดเล็กลง และเชื่อมต่อเป็นเครือข่ายอาศัยการใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารโทรคมนาคมเป็นตัวสนับสนุน

4) เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเทคโนโลยีแบบสนทรีเยสัมผัส และสามารถตอบสนองความต้องการการใช้เทคโนโลยีในรูปแบบใหม่ที่เลือกได้เอง

5) เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้เกิดสภาพการทำงานแบบทุกสถานที่ และทุกเวลา

6) เทคโนโลยีสารสนเทศก่อให้เกิดการวางแผนการดำเนินการระยะยาวขึ้น อีกทั้งยังทำให้วิธีการตัดสินใจ หรือเลือกได้ละเอียดขึ้น

จากความสำคัญดังกล่าวสรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบันที่ครอบคลุมในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการศึกษา จะช่วยให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการเก็บรวบรวมข้อมูล แปลผลข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ (2562: 21) ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวดที่ 9 มาตราที่ 63-69 ดังนี้

มาตรา 63 รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ส่วนตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมตามความจำเป็น

มาตรา 64 รัฐต้องส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตจัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิต และมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

มาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างเนื่องตลอดชีวิต

มาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้ เกิดการใช้ที่คุ้มค่า และเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย

มาตรา 68 ให้มีการระดมทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจาก เงินอุดหนุนของรัฐค่าสัมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อการพัฒนาคนและสังคม

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อการผลิต การวิจัย และการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 79 รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนา และการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของ การผลิต และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

5. แผนยุทธศาสตร์กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2563-2565

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2563: 45-48) ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) วิสัยทัศน์

กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สนับสนุนทุนให้กับทุกภาคส่วนเพื่อร่วมสร้างคุณภาพการศึกษา

2) พันธกิจ

- 2.1) ส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนา การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้
- 2.2) ส่งเสริม และสนับสนุน การผลิต การวิจัย เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 2.3) พัฒนาการบริหารจัดการกองทุน และการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ

3) เป้าหมาย

สร้างโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพด้วยการส่งเสริม สนับสนุนการผลิต การวิจัย พัฒนาสื่อนวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างทั่วถึง

4) แผนยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล ประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมหน่วยงานการศึกษา และสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย โครงสร้างพื้นฐานด้าน

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมถึงเทคโนโลยีที่ช่วยส่งเสริม และสนับสนุนการศึกษา การบริการการศึกษาทางไกล จะต้องมีความเพียงพอ ครอบคลุมทุกพื้นที่ และสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้จากทุกที่ ทุกเวลา อย่างมีคุณภาพ และมั่นคงปลอดภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : สร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาด้วยเทคโนโลยีและดิจิทัล การสร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงเท่าเทียมทางการศึกษาด้วยเทคโนโลยีและดิจิทัล เพื่อพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพและครอบคลุมทั่วถึงประชาชนทุกช่วงวัย และทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสม ผ่านเทคโนโลยีและดิจิทัล สามารถเข้าถึง และนำไปใช้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้โดยง่ายและสะดวก มีความรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร และมีทักษะในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและดิจิทัล เป็นการสร้างสังคมดิจิทัลที่มีคุณภาพ (Digital Society) มุ่งหวังที่จะลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสทางการศึกษาของประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม การศึกษามีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาสังคม และทรัพยากรบุคคลของประเทศ อันจะส่งผลต่อการพัฒนา สภาพการแข่งขันในเวทีโลกของประเทศได้อย่างยั่งยืนในทุกด้าน การพัฒนาการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาองค์ความรู้ คุณธรรมจริยธรรม และทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำรงชีวิตให้เจริญก้าวหน้าอย่างมีระบบและต่อเนื่อง ซึ่งกระบวนการสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ การวิจัย ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารแบบก้าวกระโดดส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก การปรับเปลี่ยนเศรษฐกิจและสังคมให้พร้อมรองรับประเทศไทยยุค 4.0 ที่เน้นการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม รวมทั้งส่งผลให้การจัดการศึกษาในปัจจุบันต้องปรับเปลี่ยนบทบาทใหม่ โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะ คุณลักษณะ สมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาการบริหารจัดการให้ก้าวสู่การเป็นหน่วยงานดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการทำงาน และการให้บริการภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการทำงาน และขั้นตอนการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว อำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้บริการ สร้างบริการของรัฐที่มีธรรมาภิบาล และสามารถให้บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลอัตโนมัติ การเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐที่ไม่กระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลและความมั่นคงของชาติผ่านการจัดเก็บ รวบรวม และแลกเปลี่ยนอย่างมีมาตรฐาน ให้ความสำคัญกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ไซเบอร์ และข้อมูล รวมไปถึงการ สร้างแพลตฟอร์มการให้บริการภาครัฐ เพื่อให้ภาคเอกชนหรือนักพัฒนาสามารถนำข้อมูล และบริการของรัฐไปพัฒนาต่อยอดให้เกิดนวัตกรรมต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหาร

การบริหารการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาระบบการศึกษาให้มีความก้าวหน้าและมีรูปแบบ และแผนการปฏิบัติในการบริหารที่หลากหลาย จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความหมายการบริหารได้มีการนิยามจากนักวิชาการหลาย ๆ ท่านซึ่งมีความหมาย ดังนี้

สมคิด บางโม (2551: 245) กล่าวว่าการบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยอาศัยปัจจัยทรัพยากรการบริหาร ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของและการบริหารจัดการ สอดคล้องกับ วิโรจน์ สารรัตน์ (2556: 70) ที่กล่าวไว้ การบริหารคือกระบวนการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอาศัยปัจจัยทรัพยากร ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการเชิงกลยุทธ์ ซึ่งครอบคลุมการวางแผน การจัดองค์กร การชี้นำ และการควบคุม

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2552: 80) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการประสานและบูรณาการการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งด้านคน เงิน วัสดุอุปกรณ์และข้อมูลข่าวสาร

จากความหมายของการบริหารสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอาศัยการบูรณาการการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ การจัดการ และข้อมูลข่าวสาร ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมหลัก ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร การสั่งการ และการควบคุม

2. ความหมายการบริหารการศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2550: 163-166) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบในการนำทรัพยากรทางการศึกษามาประสานสัมพันธ์กันให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา

สังเวียน มาลาทอง (2556: 9) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลทางการศึกษา ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของผู้บริหารร่วมกับครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมมือกันพัฒนาให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับ จันทรา อิ่มบุญ (2559: 9) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาจะต้องเกิดจากบุคลากรหลาย ๆ คนในองค์กรร่วมมือกันบริหารจัดการ โดยใช้กระบวนการทางการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพอาศัยวิธีการจัดการองค์การที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา หรือหน่วยงานแต่ละแห่งเพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ และความเป็นคนดี

ขณะที่ Schneider and Burton (2008: 26) กล่าวว่า การบริหารทางการศึกษา หมายถึง หัวใจขององค์ความรู้หลายภาคส่วน ทั้งเชิงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีมีสัมพันธ์ภาพกับการบริหารจัดการ การวางแผน การจัดทำโครงการ การจัดวางระเบียบปฏิบัติการเงิน การบุคลากร การจัดหา อุปกรณ์ การบริหารเวลา การสื่อสารในทุกระดับ และมีความเกี่ยวข้องกันในเชิงระบบมากกว่าตัวบุคคล

จากความหมายการบริหารการศึกษาสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตั้งแต่ผู้บริหารบุคลากร เจ้าหน้าที่ และชุมชนได้กระทำร่วมกัน โดยมีการกำหนดแผนปฏิบัติการ จัดโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจนมีระบบบริหาร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ

3. ความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร

กระทรวงศึกษาธิการ (2557: 1-2) กำหนดไว้ว่า การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพสูง ประหยัด และได้ประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารยุคใหม่ทุกระดับจึงนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เช่น ผู้บริหารระดับสูงในองค์กรจะนำสารสนเทศที่แสดงภาพรวมของการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับสิ่งแวดล้อม สรุปปัญหาแนวทางการแก้ไข และการตัดสินใจกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร ส่วนผู้บริหารระดับกลางจะนำสารสนเทศที่ประมวลผลงานประจำปีมาใช้จัดทำแผนงบประมาณ และกำหนดแผนการดำเนินงานของหน่วยงาน สำหรับผู้บริหารระดับต้นจะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการควบคุมการปฏิบัติงาน ส่วนด้านการศึกษาด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษามากขึ้น ดังนี้

1) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศใช้ในการตัดสินใจช่วยให้ตัดสินใจได้เร็วขึ้น ไม่ผิดพลาด ระบบสารสนเทศที่ผู้บริหารนำมาใช้ช่วยในการตัดสินใจมีดังนี้

1.1) ระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร (Executive Information System: EIS) เป็นระบบที่ออกแบบและพัฒนาขึ้นมาเพื่อจัดเตรียมสารสนเทศที่เหมาะสมในการตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูง เข้าใจปัญหาได้ชัดเจนและสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2) ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System: DSS) เป็นระบบที่ออกแบบและพัฒนาขึ้นมาเพื่อสนับสนุนในการตัดสินใจของผู้บริหารระดับกลาง

2) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารทางไกลมีการนำสื่อหลายอย่าง เช่น โทรศัพท์มือถือ โทรสารวิทยุ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ และเครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคมเพื่อความรวดเร็ว ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายเป็นอันมาก

3) การสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาบริหารงานด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานด้านกิจการนักเรียน การบริหารงานบุคคล งานธุรการ การเงินพัสดุ และครุภัณฑ์

4) การสร้างเครือข่ายข้อมูลด้วยระบบสารสนเทศเป็นเครือข่ายช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยเป็นอันมาก เช่น โครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์โรงเรียนมัธยม

5) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้หลายอย่าง เช่น อินเทอร์เน็ต จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การทำเว็บไซต์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร หรือ ICT

นอกจากนี้ เดนชัย โพธิ์ (2550: 31) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งที่เสริมบทบาทของผู้บริหารในด้านบุคลากร ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านการตัดสินใจ ด้านการวางแผนในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลที่ดีขึ้น ทั้งช่วยเพิ่มคุณภาพของผลผลิตในองค์กรส่งผลให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้าขึ้น

ขณะที่แนวคิดของ จินตนา จุงใจ (2560: 44) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารได้ ดังนี้

1) การสร้างองค์ความรู้ เพื่อให้การนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าสูงสุด การพัฒนาความรู้และเทคนิควิธีการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงมีความจำเป็นและสำคัญยิ่ง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่

1.1) ผู้บริหารและครู โดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ก้าวหน้ามากขึ้น บุคลากรจะต้องพัฒนาทางด้านการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะเพื่อการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

1.2) ผู้เรียน พัฒนาให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2) การจัดหา เพื่อให้มีเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่พอเพียงแก่การจัดการศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งในการประสานเครือข่าย เพื่อระดมทรัพยากรในการจัดหา เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สมาคมต่าง ๆ ซึ่งเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ แบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์วิธีการ และเทคนิคกระบวนการ ฯลฯ ลักษณะของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาควรมีความหลากหลาย ช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

3) การใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจะครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้

3.1) การบริหาร โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี E-Office

3.2) การจัดการเรียนการสอน โดยการนำเอาเทคโนโลยีมาช่วยในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (Education Television Station: ETV) ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (E-Library) เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet)

3.3) การกำกับติดตามและประเมินผล สถานศึกษาซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาเพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษา ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดจำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบเครือข่ายการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกส่วนเพื่อค้นหาแนวทางร่วมกันในการพัฒนา การประเมินผลการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาควรคำนึงถึงหลักประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและประหยัดเป็นสำคัญ

นอกจากนี้การศึกษาของ มนตรี ดวงจิโน (2546: 279) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารองค์กรนั้นสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1) ระบบประมวลผลรายการ (Transaction Processing System) เป็นระบบจะทำหน้าที่ปฏิบัติงานประจำและการบันทึกจัดเก็บประมวลผลรายการที่เกิดขึ้น สรุปเบื้องต้นของปฏิบัติงานประจำวันเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

2) ระบบสำนักงานอัตโนมัติ (Office Automation System) เป็นระบบที่ช่วยสนับสนุนงานธุรการจะประสานการทำงานของบุคคล สร้างการติดต่อระหว่างพนักงาน เพื่อให้พนักงานสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ระบบสร้างความรู้ (Knowledge Work System) ระบบนี้ช่วยสนับสนุนบุคลากรด้านการสร้างความรู้ เพื่อพัฒนาด้วยการสร้างสิ่งใหม่ ๆ บริการใหม่ ความรู้ใหม่ และนำไปใช้ประโยชน์ในหน่วยงานต่อไป

4) ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System) เป็นระบบสำหรับผู้บริหารในการวางแผน บริหารจัดการ และควบคุมงาน ระบบนี้จะเชื่อมโยงข้อมูลที่มีอยู่ในระบบประมวลผลรายการเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างสารสนเทศที่เหมาะสม และจำเป็นต่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

5) ระบบการสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System) เป็นระบบที่ช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจสำหรับปัญหาที่อาจมีโครงสร้างตายตัว รวมทั้งสามารถเสนอทางเลือกต่าง ๆ ให้ผู้บริหารพิจารณาเพื่อเลือกทางที่เหมาะสมที่สุดในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ภายใต้เงื่อนไขกำหนด

6) ระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหารระดับสูง (Executive Information System) เป็นระบบที่สร้างสารสนเทศเชิงกลยุทธ์ สำหรับผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่กำหนดแผนระยะยาว และเป้าหมายของกิจการระดับนี้จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากภายนอก เพื่อทราบถึงความเป็นไปและ แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น

จากเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า ความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารเป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนการบริหารงานของผู้บริหารให้มีความสะดวก รวดเร็ว มีความถูกต้อง สามารถสร้างสรรค์งานได้อย่างมีคุณภาพ ช่วยให้ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบาย แผนงานได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษานั้นสามารถใช้ได้ในหลากหลายงาน โดยเฉพาะในผู้บริหารสถานศึกษาจะใช้ในการวางแผน บริหารจัดการ และควบคุมงานโดยนำมาใช้ในงานบริหารตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (2561: 8-12) ได้แบ่งขอบข่ายภารกิจการบริหารออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

4.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เพื่อให้สามารถศึกษาบริหารงานวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

2) เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐาน และมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเองและ ประเมินจากหน่วยงานภายนอก

3) เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

4) เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

ด้านการบริหารงานวิชาการ มีภาระหน้าที่ 17 หน้าที่ด้วยกัน คือ

1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร
ท้องถิ่น

2) การวางแผนงานด้านวิชาการ

3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

9) การนิเทศการศึกษา

10) การแนะแนว

11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ขอขยาย/ภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่

1) การวางแผนงานด้านวิชาการ

2) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

3) การพัฒนาหลักสูตร

4) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

5) การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผล

6) ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัดผลและประเมินผล และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

งานบริหารงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

วัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระคล่องตัวโปร่งใสตรวจสอบได้

2) เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ

3) เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ

ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีภาระหน้าที่ 22 หน้าที่ด้วยกัน คือ

- 1) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ
- 2) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ
- 3) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- 4) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- 5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 6) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- 7) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- 8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 9) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
- 10) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 11) การวางแผนพัสดุ
- 12) การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณ

13) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

14) การจัดหาพัสดุ

15) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

16) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

17) การเบิกเงินจากคลัง

18) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

19) การนำเงินส่งคลัง

- 20) การจัดทำบัญชีการเงิน
- 21) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- 22) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
 ขอบข่าย/ภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่
 - 1) ทำแผนปฏิบัติการ
 - 2) การบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - 3) การวางแผนพัสดุ
 - 4) คุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์
 - 5) การพัฒนาข้อมูลระบบสารสนเทศ
 - 6) การจัดหาพัสดุ

สรุปได้ว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาด้านการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำแผนปฏิบัติการบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษา การวางแผนพัสดุ คุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ การพัฒนาระบบสารสนเทศ การจัดหาพัสดุ และจัดทำบัญชีการเงิน

4.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษาเพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดการคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้องรวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
- 2) เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
- 3) เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพโดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณอย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ
- 4) เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านการบริหารงานบุคคล มีภาระหน้าที่ 20 หน้าที่ด้วยกัน คือ

- 1) การวางแผนอัตรากำลัง
- 2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- 4) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

- 5) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขึ้นเงินเดือน
- 6) การลาทุกประเภท
- 7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 8) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 9) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 10) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 11) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- 12) การออกจากราชการ
- 13) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- 14) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- 15) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 16) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 17) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 18) การส่งเสริมวินัย คุณธรรม และจริยธรรม สำหรับข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

- 19) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
 - 20) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ขอขยาย/ภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่

- 1) การวางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่ง
- 2) การจัดสรรอัตรากำลัง
- 3) การทำทะเบียนประวัติ
- 4) การพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

สรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาด้านบริหารงานบุคคล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวางแผนอัตรากำลัง การจัดสรรอัตรากำลัง การทำทะเบียนประวัติ การพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

4.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริหารการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2) เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใส ศรัทธา และให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป มีภาระหน้าที่ 22 หน้าที่ด้วยกัน คือ

- 1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- 4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- 5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 8) การดำเนินงานธุรการ
- 9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 11) การรับนักเรียน
- 12) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวบหรือเลิกสถานศึกษา
- 13) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- 14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 15) การทัศนศึกษา
- 16) งานกิจการนักเรียน
- 17) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 18) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร

หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

- 19) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
 - 20) การรายงานผลการปฏิบัติงาน
 - 21) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
 - 22) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน
- ขอขยาย/ภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น

- 1) การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 2) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- 3) วิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- 4) การจัดระบบการบริหาร
- 5) การพัฒนาองค์กร
- 6) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การวางแผนการบริหารงานการศึกษา วิจัยเพื่อพัฒนานโยบาย และแผนการจัดการระบบการบริหาร การพัฒนาองค์กรและงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

บริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดสงขลา

จังหวัดสงขลา ตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของภาคใต้ตอนล่าง ระหว่างละติจูดที่ $6^{\circ} 17' - 7^{\circ} 56'$ องศาเหนือ ลองจิจูดที่ $100^{\circ} 01' - 101^{\circ} 06'$ องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 4 เมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทางรถไฟระยะทาง 947 กิโลเมตร และทางหลวงแผ่นดิน ระยะทาง 950 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดพัทลุง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอไทย
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี รัฐเคดาห์ และรัฐเปอร์ลิสของมาเลเซีย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดพัทลุงและจังหวัดสตูล

2. ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ 7,393.889 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,621,180 ไร่ มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 27 ของประเทศ และใหญ่เป็นอันดับที่ 3 ของภาคใต้ รองจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดสงขลา ทางตอนเหนือเป็นคาบสมุทรแคบและยาวยื่นลงมาทางใต้เรียกว่า คาบสมุทรสทิงพระ เป็นส่วนที่เป็นแผ่นดินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางตอนใต้ แผ่นดินทั้งสองเชื่อมต่อกันโดยสะพานติณสูลานนท์ พื้นที่ทางทิศเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ทิศตะวันออกเป็นที่ราบริมทะเล ทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นภูเขาและที่ราบสูง ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารที่สำคัญ

3. ข้อมูลด้านการศึกษาของจังหวัดสงขลา

3.1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่จังหวัดสงขลา ได้มีการแบ่งออกตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2553 เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ซึ่งแบ่งได้ 2 ระดับ คือ

3.1.1 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีครูทั้งหมด 5,297 คน แยกเป็นชาย 1,376 คน หญิง 3,921 คน มีนักเรียนทั้งหมด 91,021 คน จำนวน 4,630 ห้องเรียน โดยแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบออกเป็น 3 เขต ดังนี้

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองสงขลา อำเภอรโนด อำเภอสทงพระ อำเภอกระแสสนธ อำเภอหนาหม่อม และอำเภอ สทงคร ปการศทกษา 2558 มครทงหมด จ้านวน 1,607 คน มทนกเรยนก่อนประถมถนงมธมถัน ทงหมด จ้านวน 23,577 คน

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ประกอบด้วย อำเภอหาดใหญ่ อำเภอรตภูมิ อำเภอควนเนยน อำเภอบางกล่า และอำเภอคลองหอยโข่ง ปการศทกษา 2558 มครทงหมด จ้านวน 1,430 คน มทนกเรยนก่อนประถมถนงมธมถันทงหมด จ้านวน 23,311 คน

3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ประกอบด้วย อำเภอนาทว อำเภอยะนะ อำเภอเทพา อำเภอสะเดา และอำเภอสะบ้าย้อย ปการศทกษา 2558 มครทงหมดจ้านวน 2,993 คน มทนกเรยนก่อนประถมถนงมธมถันทงหมด จ้านวน 40,189 คน

3.1.2 เขตพื้นที่การศทกษามธมศทกษา เขต 16 ซงจะมอยู่ 2 จงหวด คอ จงหวด สทงขลา และจงหวดสตูลจงหวดสทงขลา มโรงเรยนในสทงกตสำนักงานเขตพื้นที่การศทกษามธมศทกษา จ้านวน 42 โรงเรยน มคร จ้านวน 2,536 คน มจ้านวนนกเรยนทงหมด 46,496 คน โดยแยกเป็น นกเรยนมธมศทกษาตอนถัน จ้านวน 27,697 คน นกเรยนมธมศทกษาตอนปลาย จ้านวน 18,655 คน และนกเรยนระดับ ปวช. จ้านวน 15 คน ซงคร 1 คน จะตองดูแลนกเรยนถนง 18.33 คน

3.2 การศทกษานอกระบบและการศทกษาตามอธยาศย

3.2.1 การศทกษานอกระบบ

จงหวดสทงขลา มสถานศทกษานอกระบบ 16 แห่ง ในพ้นท 16 อำเภอ มทอองสมุด ประชาชนอำเภอ 15 แห่ง ทอองสมุดเฉลิมพระเกयरตราษุมาร อำเภอสทงคร 1 แห่ง และศูนย์ การเรยนรู้ชุมชน จ้านวน 127 แห่ง มบุคคลากรส้น 499 คน ผู้บรหาร 18 คน ซ้าราชการคร 25 คน บุคลากรทางการศทกษา 15 คน ลูกจ้างประจำ 13 คน พนังงานราชการ 274 คน ครดกเรร่อน 5 คน ครสอนคนพการ 64 คน ครประจำกลุ่มการศทกษาพ้นฐาน 53 คน และลูกจ้างอตราจ้าง 32 คน โดยมี กจกรรมการเรยนการสอน ดงน

1) การจกตการศทกษานอกระบบหลักสตรการศทกษาซ้นพ้นฐาน แยกเป็นระดับ ประถมศทกษา ระดับมธมศทกษาตอนถัน ระดับมธมศทกษาตอนปลาย การจกตการศทกษาเทयरระดับ การเรยน ม.6 จบใน 8 เดือน

2) กจกรรมการสงเสริมการรู้หนังสือ ใหกับประชาชนทวไปทไม่รู้หนังสือ หรือ อ่านได้แต่เขียนไม่ได้ หรือเขียนได้แต่อ่านไม่ออก

3) การจกตการศทกษาต่อเนื่อง แบ่งเป็นกจกรรมผกทกษะอาชีพ หลักสตรระยะส้น กจกรรมทกษะชวต และกจกรรมการจกตการศทกษาเพื่อพัฒนาสทงคมและชุมชนกจกรรมเศรษฐกจ พอเพยน

4) การจกตการเรยนการสอนภาษาอังกษสู่อาเซียน

5) การจกตการศทกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกจจงหวดชายแดนภาคใต้ มกจกรรมการสงเสริมการเรยนรู้ภาษาสันตสุข 4 ภาษา กจกรรมเปดโลกผู้สงอายุตามวถชวตและ สทงคมพหุวัฒนธรรม กจกรรมการเรยนรู้เกษตรกรรมชาติ กจกรรมเสริมสร้างการเรยนรู้สู่สถาบันศทกษา พอเนาะ และกจกรรมกษาสัมพันธ์

3.2 การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

3.2.1 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยห้องสมุดประชาชนอำเภอ 15 แห่ง และห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี 1 แห่ง โดยจัดกิจกรรมภายในห้องสมุดและนอกสถานที่ เช่น กิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่สู่ชุมชน กิจกรรมสาธิตอาชีพ กิจกรรมยืม-คืนหนังสืออ่าน กิจกรรมพี่สอนน้องอ่าน-เขียน กิจกรรมเรียนรู้ทางออนไลน์

3.2.2 กิจกรรมเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น มุมอ่านหนังสือใน กศน. ตำบล 127 แห่ง ศูนย์ศึกษาอาเซียนระดับอำเภอ 16 แห่ง มุมเรียนรู้ในสถาบันศึกษาปอเนาะ 51 แห่ง ใน 4 อำเภอชายแดนจังหวัดสงขลา

3.2.3 กิจกรรมบ้านหนังสืออัจฉริยะ โดยเจ้าของบ้านมีจิตอาสา รักในการอ่าน สละพื้นที่ส่วนหนึ่งในบริเวณบ้านไว้เป็นที่อ่านหนังสือ สำหรับคนในชุมชนของตนเอง จำนวน 814 แห่ง

3.3 การจัดการตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนัง โครงการจัดการศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล

3.4 การส่งเสริมและจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

การจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ได้แก่ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้ไร้สัญชาติ

4. อำนาจหน้าที่

ด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจบทบาท และอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

มาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการหรือกฎหมายอื่น และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1) อำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระของหลักสูตร การศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) อำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา

3) รับผิดชอบในการพิจารณาแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ 5 แห่งประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน ดังกล่าว

3) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

5) ศึกษา วิเคราะห์วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้ง ทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผล สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของ สถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9) ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10) ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11) ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ 6 แห่งประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2566 ให้แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

1) กลุ่มอำนวยการ

2) กลุ่มนโยบายและแผน

3) กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

4) กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์

5) กลุ่มบริหารงานบุคคล

- 6) กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 7) กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- 8) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
- 9) หน่วยตรวจสอบภายใน
- 10) กลุ่มกฎหมายและคดี

จากการศึกษาบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในการบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การบริหารและจัดการ การศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตอบสนองเป้าหมายและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและชุมชน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ทิพวัลย์ นนทเกท (2557: 25) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารทั่วไป ส่วนปัญหาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา พบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารทั่วไปมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ 2) ผลการเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามสถานภาพของบุคลากร โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงบประมาณและด้านการบริหารบุคคล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกราช เครือศรี (2558: 73-80) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงบประมาณตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันโดยรวมไม่แตกต่างกัน และตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ต่างกันโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุด

คือ ควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศในระบบดูแลช่วยเหลือ รองลงมาคือ ควรนำข้อมูลด้านงบประมาณ และแผนการปฏิบัติงานที่เป็นปัจจุบันมาเป็นสารสนเทศของโรงเรียน และควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถส่งงานทางอินเทอร์เน็ตได้อย่างถูกต้อง

จินตนา จุงใจ (2560: 44) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) หลักและวิธีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ทั้ง 4 ด้าน ด้านวิชาการ มีการใช้คอมพิวเตอร์ในงานทะเบียนนักเรียน บุคลากรในโรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านงบประมาณ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการรายงานทางการเงินและงบการเงิน ด้านบริหารงานบุคคล มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำหลักฐานการปฏิบัติราชการของข้าราชการครู ด้านบริหารทั่วไป เครื่องมืออุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความทันสมัยและเพียงพอ 3) เสนอแนวทางการใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านวิชาการสถานศึกษา ควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนให้เป็นระบบ ด้านงบประมาณ ควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบันทึกข้อมูลบัญชีรับ-จ่าย การรายงานผลทางด้านการเงิน ด้านการจัดการเรียนการสอน นำเทคโนโลยีมาใช้ในการประมวลผลงาน ด้านการบริหารงานบุคคล ควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประมวลผลข้อมูล และรายงานผลการพิจารณาความดีความชอบ และด้านการบริหารทั่วไปควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประมวลผลข้อมูล และรายงานผลการพิจารณาความดีความชอบ และด้านการบริหารทั่วไปควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำทะเบียนประวัตินักเรียน

ทินกร บัวชู (2562: 285-294) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจากการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัล ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์การเป็นผู้นำงานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะขับเคลื่อนผลลัพธ์ของสถานศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัล ทั้งในเรื่องความคิดความเป็นผู้นำและพฤติกรรม สามารถสร้างทีมผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้วยดิจิทัล โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรดิจิทัลในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนอย่างคุ้มค่า ลดความซ้ำซ้อนในกระบวนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ทศพล สุวรรณราช (2564: 73-80) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในองค์กร รองลงมา คือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัลในองค์กร และด้านที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีอายุ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหาร สถานศึกษาและครูที่มีเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

เลอศักดิ์ ตามา (2563: 224-240) ได้ศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบโดยจำแนกตามสถานภาพโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) การดำเนินงานระบบ ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากผลการเปรียบเทียบจำแนกตาม สถานภาพโดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ พบว่า เมืองค์ประกอบ 5 ด้าน สามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาของศึกษาได้ร้อยละ 78

อัพนาน อัลมุตตอฟา (2564: 91-102) ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 โดยภาพรวมรายด้านและรายข้ออยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาที่ผู้บริหารทำงาน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสนับสนุนและพัฒนาบุคลากรในด้าน ICT มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อจำแนกตามการพัฒนาตนเองในการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหารโดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

จารุณันท์ ผิวผาง (2564: 156-170) ได้ศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพโดยรวมพบว่า แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน และ (3) ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์พบว่า เมืองค์ประกอบ 3 ด้าน สามารถพยากรณ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้ร้อยละ 70 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสถานศึกษาสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

2. งานวิจัยต่างประเทศ

MacIver, 2001 (อ้างถึงใน ทิพวัลย์ นนทเกท, 2557: 16) ได้ศึกษาทฤษฎีพื้นฐานวิธีการสร้างรูปแบบเพื่อพัฒนาผู้บริหารของบริษัทชาวอเมริกันด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่าสิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารในทางที่ดีขึ้น คือ การปฏิรูปความสามารถทางด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนนำเข้าสู่ข้อมูลสารสนเทศมาพัฒนาเชื่อมโยงเข้าสู่ระบบการบริหารของตนเองตระหนักถึงประโยชน์และความจำเป็นที่ต้องมีเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน

Christopher, 2003 (อ้างถึงใน ทิพวัลย์ นนทเกท, 2557: 16) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการตัดสินใจของครูใหญ่ในโรงเรียนของรัฐ ปัจจัยที่มีผลต่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการตัดสินใจเพื่อให้ได้รับความเข้าใจถึงวิธีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการตัดสินใจของครูใหญ่ดีขึ้น โดยศึกษาครูใหญ่ในโรงเรียนของรัฐเวอร์จิเนีย พบว่า ครูใหญ่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยสนับสนุนการตัดสินใจเป็นบางครั้งแตกต่างกันตามประเภทของข้อมูลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความเป็นผู้นำ 4 ด้าน คืออิทธิพลของแต่ละบุคคล แรงจูงใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการตระหนักของแต่ละบุคคล และครูใหญ่มีข้อเสนอแนะว่า พวกเขาไม่ได้รับการอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับที่ต้องการ สรุปได้ว่าครูใหญ่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการสนับสนุนการตัดสินใจในการปฏิบัติงานประจำวันตามความต้องการครูใหญ่ ความต้องการฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ

Turgut (2021: 316) การศึกษาปัจจุบันตรวจสอบมุมมองและประสบการณ์ของครูเกี่ยวกับบทบาทความเป็นผู้นำทางดิจิทัลของครูใหญ่โรงเรียน และความสามารถด้านเทคโนโลยีในช่วงการระบาดของโควิด-19 การวิจัยดำเนินการโดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพตามกรณีศึกษา และกลุ่มศึกษาประกอบด้วยครู 89 คน ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท โดยสุ่มตัวอย่างความหลากหลาย สูงสุด ซึ่งเป็นหนึ่งในวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงในการกำหนดกลุ่มการศึกษา และข้อมูลที่ได้จากการวิจัยได้รับการวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา 5 หัวข้อที่พิจารณาจากการรับรู้และประสบการณ์ของผู้เข้าร่วม ได้แก่ 1) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) ด้านการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล 3) ด้านการสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพโดยใช้เทคโนโลยี 4) ด้านการสนับสนุนวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล และ 5) ด้านทักษะความเป็นผู้นำทางดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลระดับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนในช่วงการระบาดของ COVID-19 นั้นक्रमองว่าเพียงพอ 2) ด้านการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล 3) ด้านการสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพโดยใช้เทคโนโลยี พบว่า มีการพัฒนาวิชาชีพที่ใช้เทคโนโลยีในโรงเรียน 4) ด้านการสนับสนุนวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนมีส่วนในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลในโรงเรียน 5) ด้านทักษะความเป็นผู้นำทาง

ดิจิทัล พบว่าทักษะความเป็นผู้นำทางดิจิทัลของผู้อำนวยการโรงเรียนแบ่งออกเป็นสามประเภท ได้แก่ การใช้เทคโนโลยี ทักษะการจัดการ และทักษะส่วนบุคคล

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สถาบันการศึกษาที่ศึกษาค้นคว้าประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลประกอบด้วย ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในองค์กร รองลงมา คือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัลในองค์กร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีความสามารถในการประยุกต์ข้อมูลให้เกิดความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กรและสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนผลงานของสถานศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ และการบริหารงานบุคคล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยที่ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ซึ่งมีระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 137 สถานศึกษา จำนวนครู 1,136 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำนวน 291 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970: 680) จากนั้นสุ่มสถานศึกษาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษาโดยการเทียบบัญชีรายชื่อโรงเรียนตามสัดส่วนของขนาดสถานศึกษาและสุ่มครูในแต่ละสถานศึกษาด้วยการสุ่มง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนครู	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนครู
สถานศึกษาขนาดเล็ก	79	322	20	82
สถานศึกษาขนาดกลาง	55	631	15	162
สถานศึกษาขนาดใหญ่ และใหญ่พิเศษ	3	183	1	47
รวม	137	1,136	36	291

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 (2567: 7)

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเรื่องภาวะผู้นำคิทธิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยการสอบถามความคิดเห็นของครู มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 1) การกำหนดปัญหาการวิจัย
- 2) การกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย
- 3) การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 4) การกำหนดกรอบแนวคิด สมมติฐาน และนิยามศัพท์เฉพาะ
- 5) การกำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้
 - 5.1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 5.2) การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย
 - 5.3) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 6) การสรุปผล อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ
- 7) รายงานผลและเผยแพร่งานวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำคิทธิจิทัลส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังตาราง 3

ตาราง 3 แบบแผนวิจัย

ลำดับที่	วัตถุประสงค์การวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
1	เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1	ครูจำนวน 291 คน	แบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย, ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2	เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1	ครูจำนวน 291 คน	แบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย, ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3	เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1	ครูจำนวน 291 คน	แบบสอบถาม	การถดถอยพหุคูณแบบ Enter

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ผู้วิจัยสร้าง และพัฒนาขึ้นมาจากแนวคิดที่ได้ศึกษาจากเอกสารรวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ที่ประกอบไปด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครู ได้แก่ ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล จำนวน 4 ข้อ
- 2) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ จำนวน 3 ข้อ
- 3) ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล จำนวน 5 ข้อ
- 4) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา จำนวน 4 ข้อ

5) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารองค์การ จำนวน 4 ข้อ

โดยแบบสอบถามจะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยยึดตามแนวทางของ Liker's Rating Scale โดยมีเกณฑ์การวัด 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 7 ข้อ
- 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 6 ข้อ
- 3) ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 3 ข้อ
- 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 4 ข้อ

โดยแบบสอบถามจะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยยึดตามแนวทางของ Liker's Rating Scale โดยมีเกณฑ์การวัด 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการค้นคว้าตามขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 ศึกษาค้นคว้าแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา
- 1.2 ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามตามวิธีการสร้างแบบสอบถาม
- 1.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามตามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ
- 1.4 สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยตอนที่ 1 ใช้แบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ใช้แบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert's Scale)

2. การหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุง

2.2 นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 ท่าน และด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมทางภาษาของข้อคำถาม ซึ่งใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ การวิจัยโดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้สอดคล้องกับนิยามศัพท์
- ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าวัดได้สอดคล้องกับนิยามศัพท์หรือไม่
- ให้คะแนน -1 เมื่อไม่แน่ใจว่าวัดได้ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถาม โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00 ซึ่งข้อคำถามที่ได้มีค่า 0.67-1.00 ทุกข้อ ดังภาคผนวก ง

2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.4 นำเสนอแบบสอบถามที่ได้ตรวจให้คะแนน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นที่มีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551: 72-73) ซึ่งแบบสอบถามตอนที่ 1 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 แบบสอบถามตอนที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 และแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ดังภาคผนวก ง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ส่งเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ Google Form แล้วส่งเป็นลิงก์ และคิวอาร์โค้ดไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ผ่านระบบ My Office เพื่อให้ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1
3. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ตอบผ่านระบบออนไลน์ รวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครู โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 209)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลการใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 209)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหาร
ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหาร
ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหาร
ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหาร
ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.4 วิเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร
สถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1
โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Enter

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐาน

2.1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

2.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.1.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามใช้ค่า IOC (Index of Item Objective
Congruence) (สิทธิธี อธิสรณ์, 2552: 141-142)

2.2.1 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้านด้วย
การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-Coefficient) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน,
2551: 72-73)

2.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Enter

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 2) เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยมีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Enter Multiple Regression Analysis) การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการแปลความหมาย ดังนี้

1. สัญลักษณ์ทางสถิติ

n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
SD	หมายถึง	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	หมายถึง	ชั้นของความเป็นอิสระ
p*	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

p^{**}	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
p^{***}	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
t	หมายถึง	ค่าสถิติที
r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน
R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย
R^2 Change	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่เปลี่ยนไป
Adjust R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมเมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ทีละตัว
F Change	หมายถึง	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบ F ที่เปลี่ยนไป
B	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรในรูปคะแนนดิบ
β	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรในรูปคะแนนมาตรฐาน
Std.error	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อน
$\hat{Y}$	หมายถึง	สมการคะแนนดิบ
$\hat{Z}$	หมายถึง	สมการคะแนนมาตรฐาน

2. สัญลักษณ์ของตัวแปร

X	หมายถึง	ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
X_1	หมายถึง	การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล
X_2	หมายถึง	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์
X_3	หมายถึง	การเป็นพลเมืองดิจิทัล
X_4	หมายถึง	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา
X_5	หมายถึง	การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารองค์การ
Y	หมายถึง	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในรูปแบบออนไลน์ (QR Code) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาให้ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดโรงเรียน	จำนวนคน (n=291)	ร้อยละ
สถานศึกษาขนาดเล็ก	82	28.18
สถานศึกษาขนาดกลาง	162	55.67
สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ	47	16.15
รวม	291	100.00

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 291 คน เป็น ครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 16.15 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 55.67 และสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 28.18 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ประกอบด้วย 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ 3) ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล 4) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา 5) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลภาพรวมและรายด้าน รายละเอียดดังตาราง 5-10

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวม

ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.49	0.52	มาก
2. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์	4.43	0.51	มาก
3. ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล	4.51	0.50	มากที่สุด
4. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา	4.27	0.49	มาก
5. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ	4.42	0.53	มาก
ภาพรวม	4.42	0.42	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.42$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.50$) รองลงมาด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.49$, $SD = 0.52$) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.51$) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.53$) และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.27$, $SD = 0.49$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล	4.50	0.66	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์สถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล	4.49	0.65	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริมพัฒนาให้บุคลากรมีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	4.49	0.63	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา	4.48	0.63	มาก
รวม	4.49	0.52	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, $SD = 0.52$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.66$) ผู้บริหารสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์สถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 4.49$, $SD = 0.65$) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริมพัฒนาให้บุคลากรมีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.49$, $SD = 0.63$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.63$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อย่างสร้างสรรค์	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ เกิดเป็นนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมีอาชีพ	4.46	0.63	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.42	0.66	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ ในการบริหารได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ	4.42	0.68	มาก
รวม	4.43	0.51	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.51$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เกิดเป็นนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมีอาชีพ ($\bar{X} = 4.46$, $SD = 0.63$) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.68$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.66$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.54	0.61	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีหลักจริยธรรม	4.49	0.67	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.45	0.69	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักในประเด็นทางสังคมเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล	4.51	0.63	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถรับมือกับภัยคุกคามทางเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างชาญฉลาด	4.54	0.67	มากที่สุด
รวม	4.51	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.50$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.61$) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถรับมือกับภัยคุกคามทางเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างชาญฉลาด ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.67$) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักในประเด็นทางสังคมเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.63$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.69$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา จำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มาแก้ปัญหา	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการพิจารณาข้อมูลก่อนนำมาแก้ปัญหา	4.29	0.61	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม	4.29	0.60	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหาในการบริหารสถานศึกษา	4.23	0.64	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนตามแผนในการแก้ปัญหา	4.27	0.59	มาก
รวม	4.27	0.49	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, $SD = 0.49$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.60$) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการพิจารณาข้อมูลก่อนนำมาแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.61$) ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนตามแผนในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.27$, $SD = 0.59$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหาในการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.64$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ

ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา	4.51	0.61	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา	4.38	0.72	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา	4.38	0.73	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจัดการระบบงานสารสนเทศให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา	4.42	0.67	มาก
รวม	4.42	0.53	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.53$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.61$) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจัดการระบบงานสารสนเทศให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.67$) ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.72$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.73$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอภาพรวมและรายด้าน รายละเอียดดังตาราง 11-15

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวม

การใช้สารสนเทศในการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.64	0.49	มากที่สุด
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	4.62	0.54	มากที่สุด
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.56	0.56	มากที่สุด
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.48	0.57	มาก
ภาพรวม	4.58	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, $SD = 0.49$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.64$, $SD = 0.49$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.62$, $SD = 0.54$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.56$) และด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.57$) ตามลำดับ

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกเป็นรายข้อ

การใช้สารสนเทศในการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพิจารณาข้อมูลสำหรับการวางแผนงานด้านวิชาการ	4.64	0.55	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา	4.65	0.52	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลของนักเรียน	4.65	0.51	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำสื่อการสอน	4.64	0.51	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.63	0.55	มากที่สุด
6. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดและประเมินผล	4.61	0.55	มากที่สุด
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.65	0.50	มากที่สุด
ภาพรวม	4.64	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, $SD = 0.49$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.65$, $SD = 0.50$) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลของนักเรียน ($\bar{X} = 4.65$, $SD = 0.51$) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.65$, $SD = 0.52$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.61$, $SD = 0.55$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกเป็นรายข้อ

การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณ	4.61	0.58	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษา	4.63	0.54	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัสดุ	4.64	0.54	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์	4.61	0.57	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาข้อมูลระบบสารสนเทศ	4.63	0.55	มากที่สุด
6. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการจัดหางบ และทำบัญชีการเงิน	4.63	0.56	มากที่สุด
ภาพรวม	4.62	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, $SD = 0.54$) เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัสดุ ($\bar{X} = 4.64$, $SD = 0.54$) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.63$, $SD = 0.54$) และผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาข้อมูลระบบสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.63$, $SD = 0.55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.61$, $SD = 0.58$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกเป็นรายชื่อ

การใช้สารสนเทศในการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการวางแผนอัตรากำลัง และการจัดสรรอัตรากำลัง	4.55	0.59	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการจัดทำทะเบียนประวัติด้านบุคคล	4.58	0.57	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	4.54	0.60	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	4.57	0.59	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน การประเมินผลการปฏิบัติงาน	4.56	0.57	มากที่สุด
ภาพรวม	4.56	0.56	มากที่สุด

จากตาราง 14 พบว่า การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.56$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการจัดทำทะเบียนประวัติด้านบุคคล ($\bar{X} = 4.58$, $SD = 0.57$) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.57$, $SD = 0.59$) และผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.57$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.60$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกเป็นรายข้อ

การใช้สารสนเทศในการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับการพิจารณาข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบ เครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ	4.44	0.66	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับการพิจารณาข้อมูลเพื่อการวางแผน การบริหารสถานศึกษา	4.49	0.59	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการวิจัยพัฒนา นโยบายและแผน	4.46	0.60	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้จัดระบบ การบริหาร	4.52	0.59	มากที่สุด
ภาพรวม	4.48	0.57	มากที่สุด

จากตาราง 15 พบว่า การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.57$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้จัดระบบการบริหาร ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.59$) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลเพื่อการวางแผนการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.49$, $SD = 0.59$) และผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการวิจัยพัฒนานโยบายและแผน ($\bar{X} = 4.46$, $SD = 0.60$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.66$)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Enter (Enter Multiple Regression Analysis)
ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ผู้วิจัยได้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการทดสอบค่าผิดปกติ (Outliers)

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คน ซึ่งเป็นข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยได้แบบสอบถามคืนจากการตอบแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทดสอบค่าผิดปกติ (Outliers) เพื่อทดสอบการแจกแจงของข้อมูลตัวแปรความเป็นเส้นตรง และ Homoscedasticity (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551: 280) พบว่า ข้อมูลที่ได้ไม่มีค่าผิดปกติ (Outliers)

2. ผลการทดสอบการแจกแจงปกติของข้อมูล (Normality)

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของข้อมูล เพื่อให้ทราบถึงการแจกแจงของตัวแปร โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจะต้องมีการแจกแจงปกติของข้อมูล พิจารณาได้จากค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของข้อมูลที่จะต้องมีการกระจาย -1.00 ถึง 1.00 จึงจะแสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงปกติ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551: 280) ดังตาราง 16

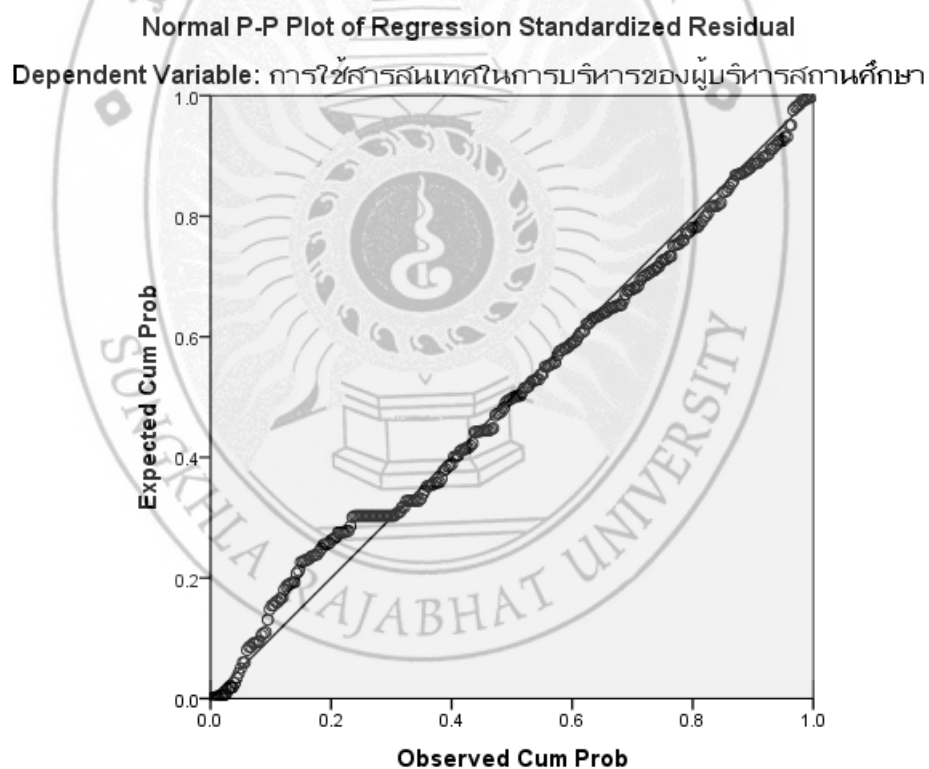
ตาราง 16 ผลการทดสอบการแจกแจงปกติของข้อมูล (Normality)

ลำดับ	ตัวแปร	n	$\bar{X}$	SD
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	291	4.49	0.52
2	ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์	291	4.43	0.51
3	ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล	291	4.51	0.50
4	ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา	291	4.27	0.49
5	ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ	291	4.42	0.53
6	ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	291	4.42	0.42
7	การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	291	4.58	0.49

จากตาราง 16 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของตัวแปร มีค่า 4.27 ถึง 4.58 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร มีค่า 0.42 ถึง 0.53 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้อมูลมีการกระจายตัวในระดับที่เหมาะสม

3. ผลการทดสอบการกระจายของตัวเกณฑ์ตามทุกค่าของตัวแปรพยากรณ์มีความแปรปรวนเท่ากัน (Homoscedasticity)

ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนในการทำนายของตัวแปรทำนายมีค่าเท่ากัน (Homoscedasticity) มีการกระจายของความคลาดเคลื่อนคงที่ในตัวแปรทำนายแต่ละตัวเป็น Homoscedasticity เพื่อทดสอบว่าค่าแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนเป็นค่าคงที่ โดยพิจารณาแผนภาพการกระจาย Normal P-P Plot หากค่าความคลาดเคลื่อนเปลี่ยนแปลงใกล้เส้นทแยงมุมหรือมีการเปลี่ยนแปลงในช่วงแคบ แสดงว่า ค่าแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์นั้นเป็นค่าคงที่ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551: 281) ดังภาพ 2

ภาพ 2 ผลการทดสอบการกระจายของตัวแปรตามทุกค่าของตัวแปรอิสระมีความแปรปรวนเท่ากัน (Homoscedasticity)

4. ค่าความคลาดเคลื่อนแต่ละค่าเป็นอิสระกัน (Autocorrelation)

ตัวแปรพยากรณ์ต้องเป็นข้อมูลที่ไม่มีความสัมพันธ์ภายในตัวเองหรือที่เรียกว่าการไม่เกิด Autocorrelation โดยใช้ค่า Durbin-Watson ในการทดสอบว่าตัวพยากรณ์มีความสัมพันธ์ภายในตัวเองหรือไม่ โดยมีเกณฑ์ในการวัดค่า Durbin-Watson ดังนี้

มีค่าอยู่ในช่วง 2.6-4.0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทิศทางลบ

มีค่าอยู่ในช่วง 1.5-2.5 แสดงว่ามีความเป็นอิสระ

มีค่าอยู่ในช่วง 0-1.4 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก

ทั้งนี้ถ้าค่า Durbin-Watson มีค่าน้อยกว่า 1.5 และมากกว่า 2.5 แสดงว่าเกิด Auto-correlation หรือตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์ภายในตัวเอง (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551: 281) ดังตาราง 17

ตาราง 17 ผลการทดสอบค่าความคลาดเคลื่อนของตัวแปรสำหรับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Enter

R	R ²	Adjust R ²	Std. Error	Durbin-Watson
.877	.769	.765	.235	1.566

จากตาราง 17 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์และตัวเกณฑ์มีค่า Durbin-Watson เท่า 1.566 แสดงว่าตัวแปรมีความคลาดเคลื่อนแต่ละค่าเป็นอิสระต่อกัน ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ จึงสามารถนำมาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณได้

5. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (Multicollinearity)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (Multicollinearity) เป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกัน โดยตัวแปรที่นำมาใช้พยากรณ์ไม่ควรมีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป (ตั้งแต่ .80 ขึ้นไป) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551: 281)

ตาราง 18 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (Multicollinearity)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅
X ₁	1.000				
X ₂	.431**	1.000			
X ₃	.709**	.524**	1.000		
X ₄	.541**	.794**	.524**	1.000	
X ₅	.571**	.371**	.555**	.420**	1.000

p** ≤ .01

จากตาราง 18 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์อยู่ระหว่าง .371 ถึง .794 ซึ่งมีค่าไม่เกิน .80 ดังนั้น จึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่กล่าวไว้ว่า กรณีตัวแปรอิสระหลายตัวไม่มีปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) ดังนั้น จึงสามารถวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Enter ต่อไปได้

6. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Enter (Enter Multiple Regression Analysis)

การศึกษาตัวแปรพยากรณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยมีตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ 3) ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล 4) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา และ 5) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ และมีตัวแปรเกณฑ์ คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้วยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Enter (Enter Multiple Regression) รายละเอียดดังตาราง 19

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Enter (Enter Multiple Regression Analysis) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	B	Std. Error	β	t	p
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	.211	.037	.225	5.707	.000***
2. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์	.100	.040	.106	2.505	.013*
3. ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล	.442	.045	.456	9.900	.000***
4. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา	.094	.035	.096	2.673	.008**
5. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ	.136	.040	.148	3.387	.001***

R = .877 R² = .769 p* ≤ .05, p** ≤ .01, p*** ≤ .001

จากตาราง 19 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมของตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ตัว มีค่าเท่ากับ .877 (R = .877) ค่าความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ .235 (Std.Error = .235) และพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ ตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา และ

ตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ

เมื่อนำค่าสถิติต่าง ๆ มาสร้างสมการพยากรณ์ โดยมีตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมากที่สุด คือ ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล ($B = .442$, $\beta = .456$) รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($B = .211$, $\beta = .225$) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ ($B = .136$, $\beta = .148$) ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ ($B = .100$, $\beta = .106$) และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา ($B = .094$, $\beta = .096$) ตามลำดับ โดยสามารถทำนายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา (Y) ได้ร้อยละ 76.9 ($R^2 = .769$) สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$\hat{Y} = .188 + .211(X_1) + .100(X_2) + .442(X_3) + .094(X_4) + .136(X_5)$$

$$\hat{Z} = .225(X_1) + .106(X_2) + .456(X_3) + .096(X_4) + .148(X_5)$$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 2) ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 3) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยมีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 137 สถานศึกษา จำนวนครู 1,136 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970: 680) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 291 คน แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา จากนั้นจึงสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นในตอนต้นที่ 2 เท่ากับ 0.98 ตอนต้นที่ 3 เท่ากับ 0.89 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบออนไลน์ ด้วยการสแกน QR Code และตอบแบบสอบถามผ่านแอปพลิเคชัน Google Form มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 291 ฉบับ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ จากนั้นอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 สรุปได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากและมากที่สุดทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล รองลงมาด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา ตามลำดับ

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์สถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริมพัฒนาให้บุคลากรมีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา

1.2 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เกิดเป็นนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมีอาชีพ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล

1.3 ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถรับมือกับภัยคุกคามทางเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างชาญฉลาด และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักในประเด็นทางสังคมเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

1.4 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการพิจารณาข้อมูลก่อนนำมาแก้ปัญหา และ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนตามแผนในการแก้ปัญหา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหาในการบริหารสถานศึกษา

1.5 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา รองลงมา คือ

ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจัดการระบบงานสารสนเทศให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษารู้จักการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา

2. การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลของนักเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดและประเมินผล

2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัสดุ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้บริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษา และ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้พัฒนาข้อมูลระบบสารสนเทศ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณ

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการจัดทำทะเบียนประวัติด้านบุคคล รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน การประเมินผล การปฏิบัติงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้จัดระบบการบริหาร รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลเพื่อการวางแผนการบริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการวิจัยพัฒนานโยบายและแผน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

3. ภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้านสามารถร่วมกันทำนายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 76.9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล มีอิทธิพลสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ และด้านที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา ทั้งนี้ ตัวแปรทั้ง 5 ด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ

อภิปรายผล

การวิจัย ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ดังนี้

1. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและสังคมดิจิทัล จึงได้มีการพัฒนาตนเองและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพล สุวรรณราช (2564: 73-80) ที่พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัว ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้อง

กับงานวิจัยของ เลอศักดิ์ ตามา (2563: 145-158) ที่พบว่าภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพนา อัมมสตอพา (2564: 91-102) ที่พบว่าภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมรายด้านและรายข้ออยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Turgut (2021: 1-15) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล และสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลในโรงเรียน

จากผลการวิจัย การศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ซึ่งสามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางและนโยบายด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัลสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ที่มีการกำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมผู้บริหารพัฒนาระบบบริหารจัดการ การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และการมีนวัตกรรมการบริหารจัดการการศึกษา ภายใต้แนวคิด “ร่วมสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสังกัด” ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงานนโยบายการบริหารและการปฏิบัติด้านเทคโนโลยีดิจิทัลไว้อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชัดเจน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารอาจยังขาดทักษะหรือประสบการณ์ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพล สุวรรณราช (2564: 73-80) ที่พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวลำภูด้านการมีวิสัยทัศน์และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ

1.2 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เกิดเป็นนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมีอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมในการบริหารจัดการสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ครรชิต มาลัยวงศ์ (2557: 9) ที่กล่าวว่า การบริหารการศึกษาที่ดีจำเป็นต้องมีผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และเข้าใจผลกระทบของการศึกษาต่อความก้าวหน้าของประชาชนและประเทศชาติ ซึ่งในยุคปัจจุบัน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ถือเป็นทักษะสำคัญของผู้บริหารการศึกษาผู้บริหารมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนอย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับแนวคิดของ กัญจน์รัตน์ สันธรัตน์ (2559: 9) ที่กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพต้อง

มีระบบ รูปแบบ ขั้นตอน และกระบวนการที่ชัดเจน ซึ่งการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการเหล่านี้ได้และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ข้อจำกัดด้านงบประมาณและทรัพยากรในการจัดสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกราช เครือศรี (2558: 73-80) ที่พบว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ

1.3 ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบและมีจริยธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ กนกลักษณ์ จุลเดช (2558: 19) ที่กล่าวว่า การบริหารการศึกษาต้องมุ่งไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ร่วมกันของสังคม และการบริหารการศึกษาให้ประสบความสำเร็จต้องมีผู้บริหารที่มีความสามารถในการบริหาร มีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ซึ่งในยุคดิจิทัล การเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ดีถือเป็นคุณสมบัติสำคัญของผู้บริหารการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างตระหนักในประเด็นทางสังคมเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับแนวคิดของ พิชามณู ม่วงแก้ว (2559: 10-11) ที่กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงความสำคัญและความจำเป็นต่อการดำเนินการ การควบคุม การจัดการบริหารเกี่ยวกับเรื่องราวในสถานศึกษา และการระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งในบริบทของการเป็นพลเมืองดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องสร้างความตระหนักและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในประเด็นทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารอาจยังต้องพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้มากขึ้น เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรและนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วัลลิภา พูลศิริ (2562: 12) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีการพัฒนาทักษะความรู้และสั่งสมประสบการณ์ กำหนดเป้าหมาย และวางแผนในการทำงาน นำมาซึ่งความสำเร็จ ลุล่วงในการปฏิบัติงาน และการยอมรับจากบุคคลภายในและภายนอกสถานศึกษา

1.4 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ สัมมา ธรนิษฐ์ (2556: 95) ที่กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมโดยมีการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมและการจัดการ ซึ่งการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการแก้ปัญหาก็เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการดังกล่าว นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุพันธ์ ผิวผาง (2564: 156-170) ที่พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้าน

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการแก้ปัญหาอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการพิจารณาข้อมูลก่อนนำมาแก้ปัญหา สอดคล้องกับแนวคิดของ กัญจน์รัตน์ สีนธรัตน์ (2559: 9) ที่กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญเป็นการบริหารจัดการที่มีระบบ รูปแบบ ขั้นตอน และกระบวนการประเมินผลการศึกษา ซึ่งการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการแก้ปัญหาเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวัลย์ นนทเกท (2557: 25) ที่พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านต่าง ๆ รวมถึงการบริหารงานวิชาการและการบริหารทั่วไป ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาในสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหาในการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารอาจยังขาดความมั่นใจหรือทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อแก้ปัญหาในบริบทที่หลากหลายของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วลลิภา พูลศิริ (2562: 12) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีการพัฒนาทักษะความรู้และสั่งสมประสบการณ์ กำหนดเป้าหมายและวางแผนในการทำงานเพื่อนำมาซึ่งความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้บริหารจึงควรได้รับการพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อแก้ปัญหาในการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Christopher, 2003 (อ้างถึงใน ทิพวัลย์ นนทเกท, 2557: 16) ที่พบว่า ครูใหญ่มีความต้องการฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ

1.5 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ทินกร บัวชู (2562: 95) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างอิสระโดยนำมาใช้ได้อย่างไม่จำกัด ทำให้เกิดประโยชน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรตั้งแต่การทำงานประจำวัน การวางแผนกลยุทธ์ การบริหารจัดการคุณภาพอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพล สุวรรณราช (2564: 156-170) ที่พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารและการศึกษาอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจัดการระบบงานสารสนเทศให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ อัมพนัน อัมมสตอพา (2564: 78) ที่กล่าวว่า ทักษะการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา คือ ความสามารถของผู้นำในการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ (Big Data) ให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ มีการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการวางแผนประกอบการตัดสินใจในการจัดการคุณภาพการศึกษาและบริหารโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารอาจยังขาดความมั่นใจหรือทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในบริบทที่หลากหลายของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เลอศักดิ์ ตามา (2563: 42) ที่กล่าวว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ต้องมีหลักการ แนวทางปฏิบัติที่พัฒนาขีดความสามารถและการเรียนรู้

ของตนเองและบุคลากรในองค์กร การถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อให้องค์กรมีความคล่องตัวและยืดหยุ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Christopher, 2003 (อ้างถึงใน ทิพวัลย์ นนทเกท, 2557: 25) ที่พบว่า ครูใหญ่มีความต้องการฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ

2. การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของ ชินกรณ แก้วรักษา (2555: 18) ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งที่จำป็นต่อกระบวนการดำเนินงานสารสนเทศ รวมถึงการเผยแพร่สารสนเทศด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้ผู้บริหารพัฒนาระบบบริหารจัดการและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ภายใต้แนวคิด “ร่วมสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสังกัด” รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ ระวีวรรณ แก้ววิทย์ (2552: 45) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วยข้อมูล/สารสนเทศซึ่งการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นส่วนสำคัญในการบริหารงานวิชาการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์สำคัญของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยเฉพาะในด้านการจัดเก็บและการเข้าถึงข้อมูลโดยใช้ระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดและประเมินผล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารอาจยังขาดความมั่นใจหรือทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุภารัตน์ นิลวรรณ (2548: 32) ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศต้องมีการจัดลำดับอย่างมีรูปแบบและขั้นตอนเพื่อประสิทธิภาพ ถูกต้อง และเชื่อถือได้ ดังนั้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวัดและประเมินผลจึงต้องอาศัยความรู้และทักษะเฉพาะด้าน ดังนั้น สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดและประเมินผลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกด้านของการบริหารงานวิชาการ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 65 ที่ระบุให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ที่มุ่งเน้นการมีระบบบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัสดุ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนพัสดุอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ พิชิต โคตรมา (2551: 25) ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารโทรคมนาคมร่วมกับกระบวนการดำเนินการสารสนเทศตั้งแต่การแสวงหา การประมวลผล การจัดเก็บ และการเรียกใช้ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนพัสดุได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้บริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ จินตนา จุงใจ (2560: 48) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะในด้านการบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยเฉพาะในด้านการวางแผนและการตัดสินใจ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณเป็นงานที่ต้องอาศัยความละเอียดรอบคอบและการวิเคราะห์ข้อมูลหลายด้าน ซึ่งอาจทำให้ผู้บริหารยังไม่มั่นใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับแนวคิดของ มนตรี ดวงจิโน (2546: 72) ที่กล่าวว่า ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการเป็นระบบสำหรับผู้บริหารในการวางแผน บริหารจัดการ และควบคุมงาน ซึ่งต้องอาศัยความเชี่ยวชาญในการใช้งาน ดังนั้น สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกด้านของการบริหารงานงบประมาณ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการบริหารงานงบประมาณที่มุ่งเน้นความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการจัดทำทะเบียนประวัติด้านบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการข้อมูลบุคลากรอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ ระวีวรรณ แก้ววิทย์ (2552: 45) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วยข้อมูล/สารสนเทศ ซึ่งการจัดทำทะเบียนประวัติเป็นส่วนสำคัญของการจัดการข้อมูลบุคลากร รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการบริหารงานบุคคลที่มุ่งส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง

และก้าวหน้าในวิชาชีพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมผู้บริหารพัฒนาระบบบริหารจัดการและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาบุคลากรเป็นงานที่ต้องอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลหลายด้านและการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจทำให้ผู้บริหารยังไม่มั่นใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุภารัตน์ นิลวรรณ (2548: 32) ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศต้องมีการจัดลำดับอย่างมีรูปแบบและขั้นตอนเพื่อประสิทธิภาพ ถูกต้อง และเชื่อถือได้ ดังนั้น สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกด้านของการบริหารงานบุคคล สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 65 ที่ระบุให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ที่มุ่งเน้นการมีระบบบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลทางการศึกษา

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้จัดระบบการบริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับภาระหน้าที่ของการบริหารงานทั่วไปที่กำหนดไว้ 21 ประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร และงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ทินกร บัวชู (2562: 78) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัล โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรดิจิทัลในการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศพล สุวรรณราช (2564: 95) ที่พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลเพื่อการวางแผนการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับภาระหน้าที่ด้านการวางแผนการบริหารงานการศึกษา และการจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนและตัดสินใจตามยุทธศาสตร์ที่สำคัญของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินตนา จุงใจ (2560: 112) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประมวลผลข้อมูลและรายงานผลการพิจารณาความดีความชอบ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนบริหารสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเป็นงานที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ซึ่งผู้บริหารอาจยังไม่มั่นใจในการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านนี้อย่างเต็มที่ แม้ว่าจะเป็นหนึ่งในภาระหน้าที่ของการบริหารงานทั่วไปก็ตาม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศพล สุวรรณราช (2564: 97) ที่พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกด้านของการบริหารงานทั่วไป สอดคล้องกับยุทธศาสตร์สำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ทั้งในด้านการจัดเก็บและการเข้าถึงข้อมูล การวางแผนและการตัดสินใจ การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน และการติดตามและประเมินผล เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ เอกราช เครือศรี (2558: 89) ที่ระบุว่า ควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถส่งงานทางอินเทอร์เน็ตได้อย่างถูกต้อง

3. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา มีตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมด 5 ด้าน ที่สามารถร่วมกันทำนายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ได้ร้อยละ 76.9 โดยเรียงลำดับตามค่าอิทธิพล ได้แก่ ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ และด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 มีนโยบายและพันธกิจในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดจึงให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีจริยธรรม การมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการแก้ปัญหาและพัฒนาสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารจัดการสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถอภิปรายผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

3.1 ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เป็นลำดับที่หนึ่ง มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .442 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการเป็นพลเมืองดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความน่าเชื่อถือและเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีหลักจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 มีการสร้างความตระหนักในประเด็นทางสังคมเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล และสามารถรับมือกับภัยคุกคามทางเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างชาญฉลาด สอดคล้องกับแนวคิดของ ดาเวอรูรณ ถวิลการ (2564: 82) ที่กล่าวว่า การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลนั้นผู้บริหารจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีคอยส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในประเด็นทางสังคม จริยธรรม และกฎหมายตลอดจนความรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกี่ยวข้องเพื่อวิวัฒนาการของสังคมดิจิทัล นอกจากนี้

ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อ้วน อัมมสตอพา (2564: 78) ที่กล่าวว่า การประพาดิตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง พฤติกรรมการประพาดิตนอย่างเหมาะสม มีความตระหนักในประเด็นทางสังคมออนไลน์ เคารพผู้อื่น เคารพความเป็นส่วนตัว ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลสารสนเทศเฉพาะสิทธิ์ของตนเอง มีจริยธรรม และกฎหมาย

3.2 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เป็นลำดับที่สอง มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .211 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิสัยทัศน์ดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล มีการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์สถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 มีการสร้างวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริมพัฒนาให้บุคลากรมีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ทินกร บัวชู (2562: 78) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการทำงานด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัล โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรดิจิทัลในการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศพล สุวรรณราช (2564: 95) ที่พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในทูลี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3.3 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เป็นลำดับที่สาม มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .136 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา รู้จักการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัล อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจัดการระบบงานสารสนเทศให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ทินกร บัวชู (2562: 82) ที่กล่าวว่า ความสามารถในการนำข้อมูลมาใช้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างอิสระโดยนำมาใช้ได้อย่างไม่จำกัด ทำให้เกิดประโยชน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรตั้งแต่การทำงานประจำวัน การวางแผนกลยุทธ์ การบริหารจัดการคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อ้วน อัมมสตอพา (2564: 85) ที่กล่าวว่า ทักษะการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา คือ ความสามารถของผู้นำในการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูล สารสนเทศให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ มีการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการวางแผนประกอบการตัดสินใจในการจัดการคุณภาพการศึกษาและบริหารโรงเรียน

3.4 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เป็นลำดับที่สี่ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .100 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความสามารถ

ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เกิดเป็นนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมีอาชีพ มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ได้สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวคิดของ ทินกร บัวชู (2562: 81) ที่กล่าวว่า การเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ต้องรวมถึงความสามารถจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ และนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมีอาชีพ ออกแบบสถานที่ทำงานเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และการเสริมสร้างพลังอำนาจด้วยเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่างๆ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ จิตรกร จันทรสุข (2564: 92) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีความสามารถเกี่ยวกับแพลตฟอร์มและเทคโนโลยีใหม่ ๆ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์เนื้อหาดิจิทัลที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งค้นพบวิธีใหม่ในการทำสิ่งต่างๆ รวมถึงมีความรู้ ความเข้าใจ และเทคนิคใหม่ ๆ ทางด้านดิจิทัล

3.5 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เป็นลำดับที่ห้า มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .094 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการพิจารณาข้อมูลก่อนนำมาแก้ปัญหา มีการเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ได้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหาในการบริหารสถานศึกษา และมีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนตามแผนในการแก้ปัญหาสอดคล้องกับแนวคิดของ ทินกร บัวชู (2562: 82) ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา คือ ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจขีดความสามารถของคนในองค์กร จัดการและสร้างสมดุลของทักษะความสามารถของคนในองค์กรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถจัดการกับปัญหาในการทำงาน การสร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัลใหม่ การเป็นผู้ประกอบการความเป็นมืออาชีพในการทำงานตามแผนที่กำหนด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ จารุนันท์ ผิวผาง (2564: 73) ที่กล่าวว่า ทักษะการแก้ปัญหาเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงความสามารถในการรับรู้ปัญหา วิเคราะห์ปัญหา ระบุสาเหตุของปัญหาได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย เลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม และแก้ปัญหาให้หมดไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากข้อเสนอแนะการวิจัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ควรพัฒนาและส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาใน 5 ด้านหลัก ได้แก่ การเป็นพลเมืองดิจิทัล การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการแก้ปัญหา โดยการจัดอบรมพัฒนาทักษะที่จำเป็น ส่งเสริมให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร และติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังควรพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานบริหาร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาในภาพรวม

1.1 ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน ควรจะส่งเสริมพัฒนาให้กลายเป็นวิถีปฏิบัติและเป็นค่านิยมหน่วยงาน หรือมีการอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้บริหารโรงเรียนเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียน

1.2 ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษามากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจะมีการพัฒนาตนเองในด้านนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สถานศึกษา เช่น การมีความรับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีหลักจริยธรรม และการเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ควรมีการจัดอบรมหลักสูตรการเป็นพลเมืองดิจิทัลแก่ผู้บริหารโรงเรียน

1.3 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมพัฒนาให้กลายเป็นวิถีปฏิบัติและเป็นค่านิยมหน่วยงาน โดยเฉพาะการกำหนดนโยบายที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล

1.4 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจัดการระบบงานสารสนเทศให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา

1.5 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมีอาชีพ และมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล

1.6 ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจะพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการพิจารณาข้อมูลก่อนนำมาแก้ปัญหา และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม ในส่วนของหน่วยงานต้นสังกัด ควรมีการจัดอบรมหลักสูตรการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการแก้ปัญหา เพื่อเพิ่มทักษะที่จำเป็นให้กับบุคลากรในสังกัด

1.7 สถานศึกษาควรมีการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานทั่วไป เนื่องจากในด้านนี้มีระดับคุณภาพน้อยกว่าด้านอื่น ๆ และยังสามารถจะพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้นได้อีก ซึ่งการพัฒนาด้านนี้จะเป็นตัวชี้วัดที่บ่งชี้ถึงประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้จัดระบบการบริหาร และการพิจารณาข้อมูลเพื่อการวางแผนการบริหารสถานศึกษา

1.8 การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1.8.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลของนักเรียน เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านนี้

1.8.2 ด้านการบริหารงบประมาณ ควรเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวางแผนพัสดุ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้บริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษา ซึ่งเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงในด้านนี้

1.8.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำทะเบียนประวัติด้านบุคคล และการส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านนี้

1.8.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ควรพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดระบบการบริหารและการวางแผนการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงในด้านนี้ รวมถึงการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดและควรได้รับการพัฒนา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยเน้นประเด็นด้านความรับผิดชอบและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี เพื่อนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบบริหารและเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรการศึกษา

2.2 ควรดำเนินการสำรวจและวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกลักษณ์ จุลเดช. (2558). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยกับการบริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- กมลวรรณ จิวน้อย. (2557). การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภาลาดพร้าว.
- _____. (2560). การจัดการเรียนรู้ผ่านระบบการเรียนรู้ออนไลน์ในสถานศึกษาที่มีศักยภาพ. คู่มือสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2561). คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภาลาดพร้าว.
- กัญจน์รัตน์ สินธุรัตน์. (2559). การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- กาญจนา ศิล. (2556). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กุลนิษฐ์ ปิ่นเพชร. (2558). บทบาทผู้บริหารกับการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาอำเภอเบตงจังหวัดยะลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 3. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ไกรสร เจียมทอง. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ครรชิต มัลลียงศ์. (2557). เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา (Online). [www.http://drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html](http://drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html), 8 พฤศจิกายน 2567.

- จัดตุงศ์ สุราโพธิ์. (2563). สภาพและแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จันทร์หา อัมในบุญ. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จารุนันท์ ผิวผาง. (2564). “ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนมเขต 2.” วารสารรัชต์ภาคย์. 15(39), 96-108.
- จิตติมา อัครธิตพิงศ์. (2561). “แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0.” วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์. 20(1), 1478.
- จิตรกร จันทร์สุข (2564). "การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3." วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 15(2), 36-49.
- จิตติมา วรรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- จินตนา จุงใจ. (2560). แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เฉลิมวุฒิ โสมงาม. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ชินกรณ แก้วรักษา. (2555). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- ชีวิต อ่อนละอ และคณะ. (2563). “ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับนักบริหารการศึกษา.” วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. 10(1), 108-119.
- ชีวิน อ่อนละอ. (2563). “ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับนักบริหารการศึกษา.” วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. 10(1), 108-119.
- ชุตีรัตน์ กาญจนธนชัย. (2562). ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ดาวรรุณ ฤทธิการ. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัล. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น: ศูนย์นวัตกรรมการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- เด่นชัย โพธิ์สว่าง. (2550). สภาพการดำเนินงานและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทรงศักดิ์ ภู่อ่อน. (2551). การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- ทศพล สุวรรณราช. (2564). “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวรี.” วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. 7(3), 160-177.
- ทินกร บัวชู. (2562). “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา.” วารสารครุศาสตร์สารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. 13(2), 285-294.
- ทิพวัลย์ นนทเกศ. (2557). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ทิตนา แคมมณี. (2557). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนกร ลาวตม. (2561). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ธนชนันท์ ทูลคำเตย. (2561). “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.” วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์. 33(2), 71-78.
- ธัญชาติ ล้อพงศ์พานิชย์. (2565). “ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดอุบลราชธานี.” วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์. 7(2), 579-592.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการบริหารและการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่างเรียนรู้.
- _____. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วิทยาการพิมพ์ 1973.
- _____. (2562). ทิศทางการจัดการเรียนรู้สู่การศึกษา 4.0 ในยุคดิจิทัล. ใน รวมบทความการบริหารการศึกษากับพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่การศึกษาในยุคดิจิทัล ชุดที่ 1. น. 5-9. อุบลราชธานี: วิทยาการพิมพ์ 1973.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2553). Multilevel SEM เอกสารประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤกร ปันพุมโพธิ์. (2561). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7.” วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 13(1), 1-3.

- นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2557). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. นนทบุรี: ตีรณสาร.
- นพรัตน์ คำสุทธี. (2562). **การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- นารินทิพย์ สิงห์ฮ้อย. (2563). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บรรจบ บุญจันทร์. (2556). **การบริหารสถาบันเพื่อความเป็นเลิศ**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บารมี จรัสสิงห์. (2559). **ภาวะความเป็นผู้นำ (Leadership)** (Online). <https://plan.dmh.go.th/forums/index.php?topic=1001>, 8 พฤศจิกายน 2567.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลิศ อ่อนกุล. (2545). **พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เบญจมาศ แดงเพ็ง. (2554). **ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาของอำเภอมายอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2**. รายงานการค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ปนัดดา หมอยา และธรินธร นามวรรณ. (2561). “การพัฒนาระบบการนิเทศแบบสอนแนะในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24.” **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**. 15(69), 52.
- พจน์ย์ คำมุงคุณ. (2559). **ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐ ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พรพรรณ ใจกำแหง. (2561). **การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2544). **การบริหารงานบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: พรวนนกการพิมพ์.
- พัชรินทร์ ช่วยศิริ. (2554). **การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพล**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พิชามญชุ์ ม่วงแก้ว. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พิชิต โคตรมา. (2551). การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- เพิ่มพูน ร่มศรี. (2558). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพ สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ภาธรณ์ สิริวรรณกุล. (2561). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). หลักการแนวคิด ทฤษฎีการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. ชลบุรี: มนตรี.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มนตรี ดวงจิโน. (2546). เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เพื่อนคอม.
- มนรัตน์ แก้วเกิด และคณะ. (2546). “ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัล.” วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. 15(1), 66-78.
- เย็น ภู่วรรณ. (2546). ไอซีทีเพื่อการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: เม็ดทรายพรินต์.
- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอกลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2545). พื้นฐานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ระวีวรรณ แก้ววิทย์. (2552). เทคโนโลยีสารสนเทศ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). ภาวะผู้นำ (Leadership). กรุงเทพมหานคร: ธนอักษรพิมพ์.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2556). ภาวะผู้นำ: ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งมหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2551). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- เรชา ชูสุวรรณ. (2563). เอกสารประกอบการสอน ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา. สงขลา: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เลอศักดิ์ ตามา. (2564). “ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22.” วารสารรัชต์ภาคย์. 15(38), 224-240.
- เลอศักดิ์ ตามา. (2563). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- วชิราพร พุ่มบานเย็น. (2545). เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์. กรุงเทพมหานคร: ชอพท์เพรส.
- วนิดา เนาวนิตย์. (2563). การจัดการความขัดแย้งในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- วรวรรณ อินทร์ชู และจิตติมา วรณศรี. (2565). “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.” Journal of Roi Kaensarn Academic. 7(6), 300-311.
- วลินดา รสชา. (2563). รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาควบรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วันวิสาห์ ไชยชนะ. (2560). กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนสะเมิงพิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- วัลลภ รัฐฉัตรนนท์. (2561). “การหาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย: มายาคติในการใช้สูตรทาโรยามาเน และเครจซี่-มอร์แกน.” วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 6(1), 26-58.
- วัลลิกา พูลศิริ. (2562). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). การบริหารหลักการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: กมลการพิมพ์.
- วิไล กล้าหาญ. (2560). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- วิไลลักษณ์ ป้องญาติ. (2561). การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- ศรดา ชัยสุวรรณ. (2563). “คุณลักษณะผู้นำที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” *วารสารบรรณศาสตร์ มศว.* 13(2), 39-53.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2552). *การบริหารการตลาดยุคใหม่*. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสาร.
- สงัด อุทรนันท์. (2550). *การนิเทศการศึกษาหลักการทฤษฎีและการปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: มิตรสยาม.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2551). *บทบาทความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ* (Online). <http://web.ku.ac.th/schoolnet/snet1/network/it/#sec, 8> พฤศจิกายน 2567
- สมคิด บางโม. (2551). *องค์การและการจัดการ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: วิทย์พัฒน์.
- _____. (2558). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร: วิทย์พัฒน์.
- สังเวียน มาลาทอง. (2556). *การศึกษาสภาพการระดาทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สัมมนา ธนิตย์. (2556). *หลัก ทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *แผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2563 - พ.ศ. 2565)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). *แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2560). “Thailand 4.0 ขับเคลื่อนอนาคตสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน.” *วารสารไทยคู่ฟ้า*. 15(33), 2-44.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560). *การพัฒนาทักษะชีวิตในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุชญา โกมลวานิช. (2563). “องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 23.” *วารสาร NGRC*. 21(16), 1-8.
- สุดารัตน์ เหมาะสมาน. (2561). *การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุทิน ชนะบุญ. (2560). *สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยด้านสุขภาพเบื้องต้น* (Online). https://pubhtml5.com/ecac/vuvvg/basic?fbclid=IwAR1Q36ub9e80qKlrJwtoq384pqlCFBNViOOUIAN2_axCsMoa9xfiDxFysqm, 8 พฤศจิกายน 2567.
- สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สุภารัตน์ นิลวรรณ และคณะ. (2548). **เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์**. กรุงเทพมหานคร: เอ็มพันธ์.
- เสาวลักษณ์ พันธบุตร. (2560). “อยู่อย่างคนร่วมสมัยในยุคดิจิทัล.” **วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม**. 5(2), 161-167.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2560). **สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุณรุ่ง เอื้ออารีสุขสกุล. (2559). “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง: เปลี่ยนความท้าทายมุ่งสู่ความสำเร็จขององค์กรอย่างยั่งยืน.” **วารสาร Veridian E-Journal**. 9(1), 845-860.
- อรุณี พิชิต. (2561). **ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน**. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- อัพนาน อัลมุตตอฟา. (2564). **ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15**. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อาคม วัดโสง. (2547). **หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา**. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อาภรณ์ อับดุลฮาгим. (2559). **ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 ในอำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส**. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- อิทธิพันธ์ สุวทันพรกุล. (2562). **การวิจัยทางการศึกษา: แนวคิดและการประยุกต์ใช้**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอกรัตน์ เชื้อวงศ์. (2564). “องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4.” **วารสาร NGRC**. 21(12), 1-8.
- เอกราช เครือศรี. (2558). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เอกรินทร์ สังข์ทอง. (2551). **ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้**. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Beach, D.M. and Reinhartz, J. (2000). **Supervision Leadership: Focus on Instruction**. Boston: Allyn and Bacon.
- International Society for Technology in Education, ISTE. (2009). **National Education Technology Standard for Administrators** (Online). <http://www.iste.org/standaed/ISTE-standard/standard-for-administrators>, 8 พฤศจิกายน 2567.
- Krejcie, R. B. and Morgan, D. W. (1970). “Determining Sample Size for Research Activities.” **Educational and Psychological Measurement**. 30, 607-610.

- Plunkett, R.W. and Attner, R.F. (1997). **Management: Meeting and exceeding customer expectations.** Cincinnati, OH: South-Western College Publishing.
- Schneider, A. and Burton, N. (2008). "The Fourth Pillar of School Principalship." **Personal Intelligences.** 22(1), 4.
- Turgut Karakose, H.P. and Stamatios, P. (2021). "Examining Teachers' Perspectives on School Principals' Digital Leadership Roles and Technology Capabilities during the COVID-19 Pandemic." **Sustainability** 2021. 13(23), 1-20.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จกมล บัวแก้ว ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
สาขาที่เชี่ยวชาญ ด้านการวัดและประเมินผล
2. นายไพฑูรย์ ทองมณี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวิเชียรชม จังหวัดสงขลา
สาขาที่เชี่ยวชาญ ด้านการบริหารการศึกษา
3. นายกิตติพงษ์ พันธุ์มณี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสมเด็จพระเจ้าพะโคะ จังหวัด
สงขลา
สาขาที่เชี่ยวชาญ ด้านการบริหารการศึกษา

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ งานสนับสนุนพันธกิจอุดมศึกษา บัณฑิตศึกษา โทร. ๑๒๒๐

ที่ คคศ.

วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จกมล บัวแก้ว

ด้วย นายผลพันธุ์ รัตนภิรมย์ รหัส ๖๕G๑๘๐๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิจัย เรื่อง “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะครุศาสตร์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในเรื่องที่นักศึกษาทำการค้นคว้าอิสระเป็นอย่างดี จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา ทั้งนี้ ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช)

คณบดีคณะครุศาสตร์

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จกมล บัวแก้ว เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของ นายผลพันธุ์ รัตนภิรมย์ รหัส ๖๕G๑๘๐๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิจัย เรื่อง “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑” นั้น ข้าพเจ้าทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้วและขอแจ้งว่า

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้
- ☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ได้ เนื่องจาก.....

.....

.....

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๗/๘๕๗

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณไพฑูรย์ ทองมณี

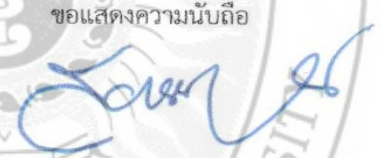
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายผลพันธุ์ รัตนภิรมย์ รหัส ๖๕๖๑๘๐๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิจัย เรื่อง “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุริราพรรณ คงช่วย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาคนดังกล่าว พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘ ๑๘๙๘ ๑๖๕๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ educate@skru.ac.th

๐๖๔

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า นายไพฑูรย์ ทองมณี เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของ นายผลพันธุ์ รัตนภิรมย์ รหัส ๖๕G๑๘๐๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิจัย เรื่อง “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑” นั้น ข้าพเจ้าทราบบรายละเอียดดังกล่าวแล้วและขอแจ้งว่า

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้
- ☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ได้ เนื่องจาก.....

(ลงชื่อ).....

(นายไพฑูรย์ ทองมณี)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนวิเชียรชม
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๗/๘๕๕

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณกิตติพงษ์ พันธุ์มณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายผลพันธุ์ รัตนภิรมย์ รหัส ๖๕G๑๘๐๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิจัย เรื่อง “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาคนดังกล่าว พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ ชัยวัฒน์กุลวานิช)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘ ๑๘๘๘ ๑๖๕๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ educate@skru.ac.th

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า นายกิตติพงษ์ พันธุ์มณี เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของ นายผลพันธุ์ รัตนภิรมย์ รหัส ๖๕6๑๘๐๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิจัย เรื่อง “ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑” นั้น ข้าพเจ้าทราบบรายละเอียดดังกล่าวแล้วและขอแจ้งว่า

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้
- ☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ได้ เนื่องจาก.....

(ลงชื่อ).....

(นายกิตติพงษ์ พันธุ์มณี)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนสมเด็จพระเจ้าพิยะโคะ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๑

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ผู้ตอบ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1
 2. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับใช้หาข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้นจะไม่เป็นผลต่อการปฏิบัติหน้าที่และด้านส่วนตัวของผู้ตอบแต่อย่างใด
 3. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครู
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1
- ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน โปรดตอบคำถามทุกข้อตามสภาพที่เป็นจริงที่สุด ทั้งนี้ เพื่อจะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทำให้ผลการวิจัยเชื่อถือได้และมีประโยชน์มากที่สุด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณในความกรุณาอย่างสูง

ผลพันธุ์ รัตนภิรมย์
(นายผลพันธุ์ รัตนภิรมย์)
นักศึกษาปริญญาโท

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครู

คำชี้แจง แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ข้อ โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความตรงกับความจริงเกี่ยวกับตัวท่านในปัจจุบัน

1. ขนาดของสถานศึกษา

- ☐ 1. สถานศึกษาขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 119 คนลงมา)
- ☐ 2. สถานศึกษาขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 120 - 719 คน)
- ☐ 3. สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ (นักเรียนตั้งแต่ 720 คนขึ้นไป)

2. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ☐ 1. น้อยกว่า 5 ปี
- ☐ 2. 5 - 10 ปี
- ☐ 3. มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

คำชี้แจง ข้อความในแบบสอบถามต่อไปนี้แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดสงขลา

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้อย่างละเอียด แล้วเลือกคำตอบให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยระบุเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดสงขลา ตามประเด็นที่กำหนดโดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล						
1	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์สถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริม พัฒนาให้บุคลากรมีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล					

ข้อ	ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4	ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา					
ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์						
5	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เกิดเป็นนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมีอาชีพ					
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ					
ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล						
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล					
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีหลักจริยธรรม					
10	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล					
11	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักในประเด็นทางสังคมเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล					
12	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถรับมือกับภัยคุกคามทางเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างชาญฉลาดได้อย่างชาญฉลาด					
ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา						
13	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการพิจารณาข้อมูลก่อนนำมาแก้ปัญหา					
14	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม					
15	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหาในการบริหารสถานศึกษา					
16	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนตามแผนในการแก้ปัญหา					
ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ						
17	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา					
18	ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา					

ข้อ	ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
19	ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา					
20	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจัดการระบบงานสารสนเทศให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

คำชี้แจง ข้อความในแบบสอบถามต่อไปนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ
ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้อย่างละเอียด แล้วเลือกคำตอบให้ตรงกับระดับความคิดเห็น
ของท่าน โดยระบุเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร
ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาในจังหวัดสงขลา ตามประเด็นที่กำหนด โดยมีเกณฑ์
การพิจารณาดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ใน
ระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ใน
ระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ใน
ระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ใน
ระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ใน
ระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารงานวิชาการ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพิจารณาข้อมูลสำหรับการวางแผนงานด้านวิชาการ					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลของนักเรียน					

ข้อ	การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำสื่อการสอน					
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน					
6	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดและประเมินผล					
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
ด้านการบริหารงบประมาณ						
8	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณ					
9	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษา					
10	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัสดุ					
11	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์					
12	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาข้อมูลระบบสารสนเทศ					
13	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการจัดหาวัสดุ และทำบัญชีการเงิน					
ด้านการบริหารงานบุคคล						
14	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการวางแผนอัตรากำลัง และการจัดสรรอัตรากำลัง					
15	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการจัดทำทะเบียนประวัติด้านบุคคล					
16	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา					
17	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา					

ข้อ	การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
18	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน การประเมินผล การปฏิบัติงาน					
ด้านการบริหารงานทั่วไป						
19	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ					
20	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลเพื่อการวางแผนการบริหารสถานศึกษา					
21	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการวิจัยพัฒนานโยบายและแผน					
22	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้จัดระบบการบริหาร					

ภาคผนวก ง
การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ตาราง 20 ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา		คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			IOC	ผลการ พิจารณา
		1	2	3		
ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์สถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวิสัยทัศน์ที่ส่งเสริม พัฒนาให้บุคลากรมีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับความเป็นเลิศของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์						
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์เกิดเป็นนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมีอาชีพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล						
8.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีหลักจริยธรรม	+1	-1	+1	0.58	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักในประเด็นทางสังคมเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถรับมือกับภัยคุกคามทางเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างชาญฉลาด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 20 (ต่อ)

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา		คะแนน			IOC	ผลการพิจารณา
		ผู้เชี่ยวชาญ				
		(คนที่)				
		1	2	3		
ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา						
13.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการพิจารณาข้อมูลก่อนนำมาแก้ปัญหา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหาในการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนตามแผนในการแก้ปัญหา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ						
17.	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18.	ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19.	ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัล จัดการระบบงานสารสนเทศให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 21 ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			IOC	ผลการ พิจารณา
	1	2	3		
ด้านการบริหารงานวิชาการ					
1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพิจารณาข้อมูลสำหรับการวางแผนงานด้านวิชาการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลของนักเรียน	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำสื่อการสอน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
ด้านการบริหารงบประมาณ					
8. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัสดุ	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
11. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

ตาราง 21 (ต่อ)

การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			IOC	ผลการ พิจารณา
	1	2	3		
12. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาพัฒนาข้อมูลระบบสารสนเทศ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้จัดหาวัสดุ และทำบัญชีการเงิน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
ด้านการบริหารงานบุคคล					
14. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการวางแผนอัตรากำลัง และการจัดสรรอัตรากำลัง	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
15. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการจัดทำทะเบียนประวัติด้านบุคคล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลการพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
17. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
18. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน การประเมินผล การปฏิบัติงาน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
ด้านการบริหารงานทั่วไป					
19. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลเพื่อการวางแผนการบริหารสถานศึกษา	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

ตาราง 21 (ต่อ)

การใช้สารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนน ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			IOC	ผลการ พิจารณา
	1	2	3		
21. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้ในการวิจัยพัฒนานโยบายและแผน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพิจารณาข้อมูลมาใช้จัดระบบการบริหาร	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 22 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 1

รายการ	ค่าความเชื่อมั่น
ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	0.98
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	1.00
2. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์	1.00
3. ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัล	0.93
4. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาแก้ปัญหา	1.00
5. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ	1.00
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	0.89
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	0.90
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	0.84
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	0.87
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	0.92

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = 0.96

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม = 30 ชุด

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 ข้อ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 22 ข้อ